

Radikale

KV2025

Valgprogram

Radikale Venstre

Roskilde

Kommunalvalg

2025

Indhold

Klima og energi.....	4
Energiproduktion og fjernvarme.....	4
Udledning af drivhusgasser fra forbrug (Scope 3).....	5
Klimatilpasning.....	5
Den Grønne Trepert.....	6
Multifunktionel arealanvendelse i det åbne land.....	6
Vandmiljø.....	6
Blødgøring af vand.....	6
Grundvandsbeskyttelse.....	7
Sekundavand.....	7
En Ren og Badevenlig Fjord.....	8
Grøn mad.....	8
Bynær skov / Grønne korridorer.....	9
Trafik.....	10
Kollektiv- og persontransport.....	10
Privatbilisme.....	11
Busdrift.....	11
Cykler.....	11
Attraktivt bycentrum.....	12
Erhvervspolitik.....	13
Et bæredygtigt erhvervsliv.....	13
Rådgivning af virksomheder.....	14
Genforhandling af aftale med Erhverv Roskilde.....	14
Gode rammer for virksomheder i Roskilde Kommune.....	15
Placering af nye erhvervsvirksomheder.....	15
Videns-virksomheder.....	15
Handel og service.....	15
Håndværk.....	16
Start-ups.....	16
Grøn turisme.....	16
Green tech og fremtidens virksomheder.....	16
Udvikling af infrastrukturen.....	17
En levende og attraktiv bymidte.....	17
Tiltrækning og fastholdelse af medarbejdere.....	17
Sunde arbejdsmiljøer i det offentlige.....	17
Virksomhedernes sociale ansvar.....	17
Jobcentre.....	18
Boligpolitik.....	18
Klar til fremtidens boligbehov - Indledning om demografi.....	18

Plads til alle indkomster.....	19
Ældre medborgere.....	19
Bofællesskaber.....	20
Fortætning af villakvartererne.....	20
Almene boliger - lejeboliger.....	20
Unge og unge familier.....	20
Skæve boliger.....	21
Renovering og vedligehold frem for nybyggeri i eksisterende boligområder.....	21
Kulturpolitik.....	22
Kulturens talerør.....	23
Lokale mødesteder.....	23
Kulturens og musikkens stemme.....	24
Prioritering af breddeidrætten.....	25
Mangfoldige og socialt inkluderende fællesskaber i foreningslivet.....	26
Ny Kultur- og Idrætspolitik.....	26
Redning af Sct. Jørgensbadet.....	27
Perspektiver fra arbejdet i KIU.....	27
Mangfoldighed.....	27
Lgbt+.....	27
Glokalisering.....	29
Unge og trivsel.....	30
Børneløftet og vores politiske ståsted i Roskilde.....	30
Dannelsesopgaven for vores børn og unge.....	31
0- 6 års-området - vores børn og vores daginstitutioner.....	32
Folkeskolen.....	32
Fritidslivet i SFO og Klub.....	33
Trivsel.....	33
Digitalisering og dannelse.....	34
Kommunens ungdomsuddannelser.....	35
Brobygning til ungdomsuddannelserne.....	35
Bedre samarbejde med videregående uddannelser.....	35
Ungepolitik og vilde forsøg.....	36
KV2025 - forslag.....	36
At blive ældre i Roskilde.....	36

Klima og energi

Energiproduktion og fjernvarme

Radikale Venstre er optaget af, at der foregår energiproduktion lokalt, fordi Roskilde Kommune bør bidrage til den grønne omstilling (i vores egen baghave) og fordi lokal energiproduktion giver væsentlig mindre belastning af det landsdækkende elnet. For at have en robust energiproduktion er det vigtigt at have et godt mix af sol og vind, som producerer energi på forskellige tidspunkter. I Roskilde Kommune er der i dag en stor overvægt af solceller, og det vil derfor være ønskeligt at fremme opstilling af vindmøller i den kommende periode. Dette vil også styrke dansk erhvervsliv, da Danmark er førende inden for vindmøller, mens solceller produceres i Kina.

Opstilling af solcelleparker og vindmøller møder ofte modstand fra folk i lokalområdet. Det er derfor vigtigt at inddrage lokale borgere i beslutningsprocessen og at tilgodese lokalsamfundenes interesser.

Fjernvarmenettet er i gang med at blive udbygget i Himmelev og Vindinge, og fjernvarmen forventes også at blive udrullet i Veddelev i de kommende år. FORS og Roskilde Kommune har derudover i fællesskab lavet fire fjernvarmeprojekter til Viby & Dåstrup, Jyllinge, St. Valby & Ågerup, Gadstrup & Snoldelev, som der pt. ikke har været tilstrækkelig tilslutning blandt borgerne til at gennemføre på økonomisk forsvarlig vis.

Fjernvarmenettet er en vigtig infrastruktur i den grønne omstilling, fordi der kan tilkobles decentral energiproduktion fra varmepumper, overskudsvarme fra industri og datacentre, og geotermisk varme fra undergrunden. Fors har en egenproduktion af varme fra en stor varmepumpe ved Bjergmarkens rensningsanlæg, som kan producere op til 15% af varmebehovet i Roskilde. Resten af Roskildes varmeenergi kommer fra det mellemkommunale fjernvarme-samarbejde i Vestegnens Kraftvarmeselskab (VEKS), som producerer varme primært ved afbrænding af træflis og affald. Afbrænding af store mængder træflis er reelt ikke en bæredygtig ressource, og der er behov for at erstatte VEKS' centrale varmeproduktion med grønne decentrale løsninger. Det vil kræve at VEKS fremover tillader en større andel af egenproduktion i ejerkommunerne end de nuværende 20%.

I 2024 kom Roskilde Kommune efter et mangeårigt radikalt pres i gang med at opsætte vedvarende energi på arealer i Roskilde Kommune.

Radikale Venstre er tilhænger af fortsat udbygning af fjernvarmenettet og den vedvarende energi i kommunen. Dette vil sikre mere ensartede muligheder for bæredygtig energiforsyning uanset borgeres økonomiske formåen. Pt. er der ikke tilstrækkelig tilslutning til fjernvarme i visse dele af kommunen. Det vil vi arbejde for at opnå.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- at Roskilde Kommune skal mindst være selvforsynende med el. Derfor skal der opstilles flere vindmøller, men også solceller.
- at Civilsamfundet skal inddrages i planlægningen af solcelleparker og vindmøller og lokalsamfundenes interesser skal tilgodeses.
- at Roskilde Kommune undersøger muligheden for at genoplive fjernvarmeprojekterne i Viby & Dåstrup, Jyllinge, St. Valby & Ågerup, Gadstrup & Snoldelev, hvis der på et tidspunkt ser ud til at være tilslutning hertil blandt borgerne, fx når Folketinget vedtager en lov der officielt udfaser naturgas til opvarmning.

- *at Roskilde Kommune via sit medejerskab i VEKS skal arbejde henimod, at VEKS går væk fra central varmforsyning baseret på afbrænding af træflis og bevæger sig hen mod en mere decentral energiproduktion baseret på geotermi, varmepumper, biogas, energilagring og overskudsvarme.*

Udledning af drivhusgasser fra forbrug (Scope 3)

Størstedelen af udledningen af drivhusgasser i Danmark (også i Roskilde Kommune) stammer fra den udledning der sker til produktion af de varer vi importerer (Scope 3). Roskilde Kommunes nye Klimaplan 2024 inddrager for første gang Scope 3 udledninger. Det er vigtigt både for at skabe opmærksomhed omkring og nedbringe de lidt oversete Scope 3 udledninger. Der ligger et stort potentiale i at nedbringe udledninger fra f.eks. fødevarer, materialer til byggeri- og anlæg samt andre forbrugsvarer.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde Kommune arbejder med at nedbringe Scope 3 udledninger, bl.a. ved at stille store krav til bæredygtighed af byggeri og ved at gøre drivhusgasudledning til en vigtig parameter, når der foretages offentlige indkøb.*

Klimatilpasning

Roskilde er truet af klimændringer fra siden (stormflod), oppefra (nedbør) og nedefra (terrænnært grundvand). Der har været en stor indsats for at sikre lavtliggende områder mod oversvømmelser fra Roskilde Fjord, bl.a. i Jyllinge Nordmark. Kystdirektoratet har netop udpeget Roskilde Fjord som højrisikozone for stormfloder, så der bliver behov for yderligere indsats. Tilsvarende har der været indsatser mod oversvømmelser af huse og veje forårsaget af kraftige regnhændelser. Højtstående grundvand er blevet et stigende problem i mange lavtliggende områder. Den eneste mulighed grundejere indtil nu har haft for at beskytte sig mod stigende grundvand er at lave dyre omfangsdræn. Nu er der et lovforslag på vej gennem Folketinget, der gør det lovligt for kommuner og vandselskaber at modvirke højtstående grundvand med kollektive dræn.

Roskilde Kommune har i den nyeste spildevandsplan en politisk ambition om at nedbringe mængden og antallet af overløb, så der f.eks. i Inderfjorden i gennemsnit kun sker et overløb om året. Det kan opnås ved at investere et trecifret millionbeløb i ny traditionel infrastruktur (rørsystemer, bassiner, mv.). Noget af problemet kan løses med knap så dyre anlæg til vandparkering og vandveje på terræn. En anden supplerende mulighed er at nedsive regnvand fra tage og befæstede arealer i fælleskloakerede områder, så det ikke belaster kloakken. Det kan lade sig gøre i områder, hvor det terrænnære grundvand står lavt. Men for at det skal få nogen reel effekt skal mange husejere installere skybrudsventiler eller lave stenfaskiner under græsplænen, og det vil kræve information/vejledning og bedre økonomiske incitamenter end i dag, hvor en husejer kan få halvdelen af tilslutningsbidraget tilbagebetalt.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde Kommune aktivt støtter KL's initiativ om lovændringer, så der f.eks. etableres en statslig kystsikringsfond.*
- *at Roskilde Kommune får lavet effektive klimatilpasninger til at nedbringe oversvømmelser og overløb ved skybrud, bl.a. ved at fremme løsninger med vandparkering og vandveje på overfladen.*
- *at Roskilde Kommune i samarbejde med FORS iværksætter tiltag der kan reducere risiko for oversvømmelser på grund af stigende grundvandsstand.*

- *at Roskilde Kommune i samarbejde med FORS får besluttet tilstrækkelige økonomiske incitamenter og vejledning til at husejere bliver motiverede til at lave nedsivning af regnvand på egen grund.*

Den Grønne Trepert

Multifunktionel arealanvendelse i det åbne land

Danmarks arealer er en knap ressource, og arealerne er under et voksende pres. Klimaforandringer, miljøudfordringer, biodiversitetskrisen og en voksende global energi-, fødevare- og materialeefterspørgsel skal håndteres, og alt sammen på det samme areal. Derfor bliver vi nødt til at finde løsninger, der samtidigt tilgodeser flere forskellige sektorinteresser på de samme arealer. Som eksempel vil det være muligt at kombinere anvendelse af arealer til flere af følgende formål: grundvandsbeskyttelse, skovrejsning, rekreative interesser, biodiversitet, reduktion af kvælstofudvaskning, reduceret udslip af drivhusgasser fra lavbundslande, samt opstilling af solceller og vindmøller. En sådan multifunktionel arealanvendelse er et vigtigt omdrejningspunkt for regeringens grønne trepartsaftale.

Ifølge trepartsaftalen skal der etableres en grøn arealfond på 43 mia. kr., som skal benyttes til at understøtte skovrejsning af 250.000 ha, udtagning af 150.000 ha lavbundslande, strategiske jordopkøb med henblik på bl.a. kvælstofreduktion. Kommunerne får en meget central rolle i planlægningen af hvilke arealer, der skal i spil, og hvordan det sikres, at arealerne fremover i praksis kommer til at tilgodes flere interesser på samme tid (multifunktionel arealanvendelse).

I forrige periode blev det på radikal foranledning vedtaget at der skal oprettes skov i området mellem Vindinge og Vor Frue, når grusgravningen ophører. Vi vil fortsat skubbe på for at det bliver gennemført.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde Kommune proaktivt skal udnytte de nye muligheder i den grønne trepartsaftale til at sikre, at arealer i kommunen udnyttes til at tilgodes flere samtidige interesser. Det kan f.eks. være skovrejsning, øget biodiversitet, sammenhængende natur og spredningskorridorer for den vilde fauna. Desuden kan det være grundvandsparker, kvælstofreduktion, reduktion af drivhusgasser fra lavbundslande, vedvarende energianlæg, rekreative interesser, bynær natur, sammenhængende stisystemer og rekreative formål.*
- *at Roskilde Kommune fortsat skal arbejde for at der etableres ny skov og natur i følgende områder:*
 - o *Udvidelse af Boserup Skov mod vest*
 - o *Udvidelse af Gulddysseskoven omkring Gundsømagle*
 - o *Øde Hastrup grusgravsområdet mellem Vor Frue og Vindinge - i alt 220ha.*
 - o *Ramsdalen vest for Gadstrup, samt området mellem Viby og Gadstrup.*

Vandmiljø

Blødgøring af vand

Blødgøring af vand er en samfundsøkonomisk og miljø/klimamæssig gevinst, fordi husholdningsmaskiner får længere holdbarhed og sæbeforbruget kan nedsættes.

Blødgøring af vand er en velkendt teknologi fra andre lande. HOFOR (Hovedstadens Forsyning) er i gang med at etablere blødgøringsanlæg på alle sine vandværker. I Roskilde kommune leverer Jyllinge Vandværk blødgjort vand til stor tilfredshed blandt kunderne, mens Fors endnu ikke har installeret blødgøringsanlæg på sit vandværk til Roskilde by. Mange husejere og etageejendomme får i dag installeret individuelle blødgøringsanlæg. Det er både dyrt og driftsmæssigt besværligt sammenlignet med en kollektiv løsning, hvor vandværker leverer blødt vand.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde Kommune opfordrer vandselskaberne i kommunen til at afkalke det vand, der sendes til forbrugerne.*

Grundvandsbeskyttelse

Roskilde Kommune er sammen med vandselskaberne i gang med at lave grundvandsbeskyttelse i BNBO-områder (Boringsnære beskyttelsesområder). BNBO-områder udgør kun få procent af de arealer, hvor det grundvand, som vi oppumper til drikkevand, dannes. Der er derfor behov for efterfølgende at få beskyttet større dele af det grundvandsdannende opland i såkaldte grundvandsparker. Det vigtigste ved grundvandsbeskyttelsen er at sikre, at der ikke anvendes pesticider, hvilket typisk sker i konventionelt landbrug. Beskyttelsen kan f.eks. foregå ved at lave skovrejsning eller ændre landbrugsdriften til økologi i de berørte områder. De grundvandsdannende oplande for Roskildes by's vandværk i Hornsherred ligger i Lejre kommune. I Roskilde Kommune skal der laves grundvandsbeskyttelse i forbindelse med vandindvinding til hovedstadsområdet (HOFOR) og lokale vandforsyninger. Alt i alt er 25% af kommunens areal udpeget som indsatsområde til grundvandsbeskyttelse.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for at:

- *Roskilde Kommune arbejder hen imod, at de grundvandsdannende arealer beskyttes mod forurening ved at etablere grundvandsparker, hvor der er fokus på produktion af rent grundvand til kommende generationer. Initiativer som tages med sigte på klima eller øget biodiversitet (fx solceller og skovrejsning) skal i videst muligt omfang ske i områder, så de også bidrager til grundvandsbeskyttelse.*

Sekundavand

For hver liter vand vi ikke pumper op, er der mindre skadevirkning på naturen og mindre areal der skal grundvandsbeskyttes. Derfor er det vigtigt at reducere oppumpningen af rent grundvand ved i stedet at anvende sekundavand, når det er muligt. Sekundavand er vand af dårligere kvalitet som f.eks. tagvand eller drænvand fra højtstående terrænnært grundvand.

Sekundavand kan anvendes til bl.a. toiletskyl og havevanding, men det kræver et flerstrengt rørsystem i husene, så sekundavand og drikkevand holdes adskilt. Der har traditionelt været stor modstand mod at anvende sekundavand i husholdninger, først og fremmest af frygt for fejl i rørtilslutninger, så vi kommer til at drikke sekundavand. I de seneste få år er der gennemført nogle pilotprojekter, fx i et nyt boligområde i Aarhus, hvor anvendelse af sekundavand har betydet en 40% besparelse i forbruget af rent drikkevand. Der er også et stort potentiale for anvendelse af sekundavand i industrien. Anvendelse af sekundavand kan reducere den mængde vand, der skal pumpes op fra grundvandet. Det vil give en miljømæssig gevinst, fordi grundvandsoppumpning betyder mindre vand i vandløb og vådområder. Og det vil også betyde, at det areal,

der skal grundvandsbeskyttes, bliver mindre. Etablering og drift af sekundavand vil formentlig umiddelbart være dyrere for forbrugerne.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde Kommune skal inddrage vandselskaber i en tidlig fase i planer om byudvikling, så det undersøges om anvendelse af sekundavand er teknisk muligt i det pågældende område. I de områder, hvor der etableres kollektive drænløsninger mod højtstående grundvand, vil det f.eks. være oplagt at bruge noget af drænvandet til sekundavand. Roskilde Kommune skal påvirke nybyggeri til at anvende sekundavand og informere borgere om muligheden for at anvende sekundavand.*

En Ren og Badevenlig Fjord

Vandkvaliteten i Roskilde Fjord er ikke god. Der er for ofte perioder med voldsom algevækst og dårlige iltforhold. Det skyldes udledning af næringsstoffer (kvælstof og fosfor). 9% af kvælstoffet og 34% af fosfor stammer fra byerne – det meste som udledning fra renseanlæg, mens regnvandsudledning og bidrag fra overløb udgør en meget lille andel. Langt hovedparten af kvælstof og fosfor kommer fra det åbne land, primært landbrugsområder. Indsatsen for bedre vandmiljø i kystområder reguleres af de statslige vandplaner. I forbindelse med den grønne trepartsaftale får Roskilde Kommune i de kommende år mulighed for at påvirke hvilke landbrugsområder der skal konverteres til skov og natur, og som derigennem vil give mindre udledning af næringsstoffer.

I situationer med kraftigt regnskyl kan der forekomme overløb fra kloakkerne, så der ledes fortyndet spildevand ud i fjorden. Det sker 5-10 gange om året. Overløb vil teknisk set kunne fjernes ved at lave separatkloakering – det vil kræve at det meste af Roskilde by graves op, og det vil koste 2-3 milliarder kr. med det resultat at næringsstofbelastningen til fjorden reduceres med 0,5% for kvælstof og 3% for fosfor. Det er ikke omkostningseffektivt. Alternativt skal mere regnvand afkobles fra kloakvand og afledes på terræn via vandveje og nedsivning.

Mens overløb kun har en forsvindende indflydelse på algevækst og vandkvalitet i Roskilde Fjord, har overløb en negativ påvirkning af badevandskvalitet. Roskilde Fjord har langt de fleste dage god badevandskvalitet, men et par dage efter hvert tilfælde af overløb er der risiko for coliforme bakterier i fjorden – og så kan badning give infektion/dårlig mave. Der er flere overløb til Roskilde Fjord. Mange brugere af fjorden har udtrykt ønske om at få rettidig information om, hvornår og hvor der sker overløb, så de undgår at blive syge.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde Kommune skal via den grønne trepart påvirke udtagningen af landbrugsjorde, så det gavner vandmiljøet i Roskilde Fjord.*
- *at Der etableres en offentlig tilgængelig hjemmeside med on-line information om hvor og hvornår der sker overløb til Roskilde Fjord.*

Grøn mad

Roskilde kommune er lykkedes med en flot reduktion på over 25 % af klimaaftrykket fra kommunens indkøb af fødevarer, forankret i byrådets vision om et klimaansvarligt fødevarerforbrug og en vellykket

fødevarestrategi for 2021-2024. Radikale Venstre vil derfor arbejde for, at barren hæves yderligere, så kommunens klimaaftryk i fødevarerforbrug skal reduceres med 50 %. Det er nødvendigt for at kommunen kan blive CO₂-neutral i 2035. Derudover vil Radikale Venstre arbejde for, at der skabes gode rammer og muligheder for etablering af grønne madfællesskaber i samarbejde med social- og sundhedssektoren, samt at hele værdikæden fra jord-til-bord styrkes i Roskilde kommune, og at det gøres let og attraktivt for borgere og turister, der i stigende grad prioriterer bæredygtighed, at vælge grønne smagsoplevelser.

KV2025 – forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at øge målet for reduktion af klimaudledninger fra kommunens indkøb og forbrug af fødevarer fra 25 % til 50 % CO₂ reduktion.*
- *at de officielle kostråd anvendes på offentlige kantiner, og at opskrifter tilgængeliggøres, så det gøres lettere for borgere selv at komme i gang med den grønne madlavning.*
- *at samarbejde med kommunens social- og sundhedssektorer om etablering af grønne, sunde og sociale madfællesskaber som del af forebyggende indsatser for at undgå fedme, social ulighed og livsstilsygdomme blandt børn, unge og voksne.*

Grøn madlavning

- *stærkelse af børns og unges muligheder og kompetencer inden for klimavenlig og sund madlavning med undervisning i madkundskab.*
- *at kommunen samarbejder med Madkulturens plantekorps (unge madguider), skoler og gymnasier om involverende grønne madaktiviteter, der er rettet mod unge, fællesskab og madglæde.*
- *at der udarbejdes guides til boligforeninger, lokalforeninger m.fl. om hvordan man kommer i gang med grønne, sunde og sociale madlavningsfællesskaber, byhaver, madkurser og andre events.*

Fra jord til bord

- *gode muligheder for etablering af byhaver, der kan tilknyttes sociale grønne madfællesskaber.*
- *stærkelse af værdikæden fra jord-til-bord i Roskilde kommune ved (så vidt muligt) at indkøbe plantebaserede fødevarer fra lokale fødevareproducenter og*
- *at der etableres partnerskaber med private aktører inden for restauranter, fødevarerhverv og sundhedssektor til test og udvikling af nye grønne fødevarekoncepter, smagsoplevelser og forretningsmodeller.*

Kom godt igang

- *at der samarbejdes med universiteter om adfærd, hverdagsliv og barrierer for en sund og grøn levevis, der kan understøtte implementering af indsatsen med informationsmateriale eller vejledninger.*
- *fortsat samarbejde med Grønt Omstillingsforbund om Roskilde Spiser Grønt kampagnen.*
- *at der afsættes finansiering til at gennemføre indsatsen med det formål at gøre Roskilde kommune CO₂-neutral og for at understøtte sociale fællesskaber om grøn mad og sunde liv.*

Bynær skov / Grønne korridorer

Roskilde er naturmæssigt en perle med fjorden, skovene, Nationalpark Skjoldungernes Land, Skjoldungestierne, søer i massevis og ikke mindst nedlagte og vildtvoksende grusgravsområder. Her er rig mulighed for at boltre sig i naturen og i udendørs aktiviteter for alle. I Roskilde Kommune kan vi nyde vores

natur, og det skal vi fortsat kunne, ved at vi værner om den og giver den endnu bedre betingelser, end den har i dag.

Mange danskeres foretrukne rekreative udflugtsmål er den bynære skov med få km afstand til boligen. Roskilde by har i dag bynære skove med gode adgangsforhold i NV (Boserup skov), NØ (Himmelev skov) og SV (Hyrdehøj skov). Med den nylige beslutning om at påbegynde skovplantning i Øde Hastrup får Roskilde fremover også en skov i SØ – men her er der vanskelige adgangsforhold. Jyllinge og Viby mangler let tilgængelige skovområder tæt på byerne.

Grønne korridorer med vandre- og cykelstier giver gode muligheder for få flere til at benytte naturen til sunde, rekreative oplevelser. Her er der behov for en udbygning af eksisterende velfungerende stisystemer i grønne korridorer.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde Kommune etablerer bedre adgangsforhold til den kommende skov i Øde Hastrup med en cykelbro over motorvejen.*
- *at Roskilde Kommune arbejder for at udvide Dysseskoven til områder vest for A6, så der sikres mere bynær skov omkring Jyllinge.*
- *at Roskilde Kommune arbejder for at skabe mere bynær skov ved Viby.*
- *at Roskilde Kommune skal etablere flere naturstier til gående og cyklister i grønne korridorer, fx langs Lavringe Å og langs det nye vandløb Store Kattinge Å mellem Kattinge Sø og Roskilde Fjord.*
- *at Alle borgere i Roskilde skal have en skov indenfor ½ times gåafstand (2,5km)*

Trafik

Radikale Venstre har grøn transport som mærkesag. Dette kommer også til udtryk i Roskilde, hvor Radikale Venstre i Roskilde støtter alle initiativer for udviklingen af en mere klimavenlig, smidig og effektiv transport for alle kommunens borgere. Ligeledes arbejder Radikale Venstre for, at alle borgere i byer og på landet skal opleve en høj trafiksikkerhed. Trafiksikkerhedsplanen i Roskilde kommune skal være med til løbende at forbedre transportmulighederne og sikkerheden for passagererne.

Kollektiv- og persontransport

Den kollektive trafik både i Roskilde-området og til og fra Roskilde skal styrkes for at mindske den globale klimaudfordring og for at give et bedre miljø (både hvad angår støj- og luftforurening) i Roskilde. Det primære mål er her at mindske behovet for privatbilisme, medmindre det sker som fælleskørsel, så bilerne "fyldes op"!

Afhængig af behovet og mængden af passagerer bør det vurderes hvilken type af kollektiv transport der er mest rentabel og giver den mindste pris per passager og den bedste service for borgeren. Evt. kan en del af behovet opfyldes med taxibon eller flextaxi, der serviceres med elbiler for at mindske forureningen i belastede områder. Ud fra et klimabelastnings synspunkt er der ikke den store forskel på elbil transport og elbus transport – hvilket betyder, at det kan være fornuftigt at betjene borgerne med el taxi eller el flexbusser, hvor det er mest rentabelt.

I Radikale Venstre i Roskilde mener vi, at udviklingen af infrastrukturen er nødvendig for borgernes mulighed for at transportere sig både her og nu og på længere sigt. På samme måde mener vi, at kommunen kan styrke bæredygtige transportformer gennem løsningen af kommunale transportopgaver og samtidig inspirere borgere til skift til bæredygtig transport. F.eks. vil al mindre persontransport til fx hjemmehjælpere og andre kommunalt ansatte omlægges 100% til elbiler. Det er også et indsatsområde at omlægge mindre køretøjer og maskiner til eldrift i Materielgården.

Privatbilisme

Forskningen viser, at jo flere veje der bygges, desto mere privatbilisme skabes der. Derfor ser vi ingen gode grunde til at udbygge med fx motorveje og omfartsveje. Vi er derfor imod f.eks. Omfartsvej omkring Viby, omfartsvej omkring Trekroner og motorvej / motortrafikvej mellem Roskilde og Ringsted.

Busdrift

Radikale Venstre i Roskilde arbejder ihærdigt for en udbygning af den eldrevne busdrift fra Roskilde by til også at dække de busser der kører ud af kommunen til nabokommuner, så dieselbusser udfases. Et godt eksempel på miljøvenlig busdrift er S-busserne, som mange gange dagligt kører igennem kommunen. En udbygning af disse teknologier i forbindelse med den kollektive transport vil også øge mulighederne for en introduktion af teknologierne inden for individuel transport.

I Radikale Venstre i Roskilde mener vi, at det offentlige skal være i front med pilotprojekter, der kan bane vejen for individuelle løsninger, herunder tænkes igangsat samarbejde med de nærliggende forskningsinstitutioner DTU-Risø, AU-Risø og RUC.

Cykler

Mange borgere i Roskilde vælger dagligt at benytte sig af cyklen som transportmiddel, hvad enten det er til og fra arbejde, uddannelse eller fritid. Muligheden for at tage cyklen med i S-busserne og i toget, har været med til at gøre det muligt for flere mennesker at benytte sig af denne både klimavenlige og sundhedsfremmende transportform. Radikale Venstre i Roskilde støtter derfor alle initiativer for udviklingen af cykeltrafik gennem bedre og flere cykelstier, samt omlægning af veje til kun at være for cykler og gående.

Siden 2015 har Radikale Venstre i Roskilde sørget for etablering af cykelparkeringer, flere cykelstier og muligheden for at låne en cykelpumpe ved stationer og busholdepladser. Dette skal udbygges i de kommende år. Radikale Venstres fokus har således i de seneste mange år været at få Roskilde helt i front på cykelområdet. Det arbejde skal fortsætte i de næste fire år, så kommunen får flere deciderede supercykelstier, der - bl.a. med el-cyklernes øgede udbredelse - giver bedre vilkår for pendlere til at gå fra biler til cykler.

For at mindske klimaaftrykket og dermed opnå et bedre klima, er det vigtigt, at biler erstattes med cykler i bylivet, som et sundere alternativ. Cykling i Roskilde skal gøres mere attraktiv og derfor vil Radikale Venstre i Roskilde skabe gode og trygge rammer for cyklisterne.

Flere cykelstier og prioritering af cykelstier frem for veje og parkeringspladser.

Der skal cykelfremmende trafikplanlægning og vejetabletering, hvor der tages hensyn til cyklister.

I forbindelse med renovering af vejene, skal der samtidig indtænkes trafik for bløde trafikanter (fodgængere og cyklister). Prioritering af cyklister frem for biler i lyskryds – så ventetiden og antallet af røde lys mindskes

for cykeltrafikken. Tilladelse til højresving ved rødt lys i lyskryds evt. ved at indføre trafiklys for cyklister. Mulighed for at cykle mod ensretningen i ensrettede gader.

I takt med, at flere eldrevne ladcykler vinder indpas, bliver der behov for bredere cykelstier. Dette vil Radikale Venstre arbejde for bliver etableret på særligt smalle og trafikale cykelruter i forbindelse med renoveringsarbejder.

Der er også et behov for flere cykelstativer især ifm. gågadeområderne for at gøre det nemt at købe ind med udgangspunkt i cykeltransport frem til gågadeområderne.

Attraktivt bycentrum

Radikale Venstre arbejder for at gøre bymidten mere attraktiv med flere udendørs aktiviteter. Som en del af den strategi bør der gøre plads til langt flere aktiviteter på Stændertorvet, hvorfor p-pladserne på sigt bør nedlægges her. Den gamle bymidte med dens charme og det delvist brostens belagte Stændertorv skal bevares og tænkes ind med aktiviteter der kan være med til at holde bymidten levende og attraktiv. Over tid vil en del af de butikker der i dag er i bymidten blive afløst af andre typer pga. konkurrencen fra internet handel osv. Det er derfor vigtigt at sikre at bymidten fortsat er attraktiv for andre typer af butikker og forlystelser. I første omgang skal det sikres at aktiviteter prioriteres over p-pladser, at eksisterende p-pladser på sigt konverteres til elbils p-pladser så forurening og støj reduceres, samt at der beplantes mere på torvet for at gøre den endnu mere attraktiv.

For at mindske støj skal trafikken over Stændertorvet reduceres – og hastigheden reduceres til 30 km/t.

Der bør sættes på p-pladser i den umiddelbare udkant af centrum med regelmæssige pendler busser til at servicere bymidten fra disse. Evt via selvkørende busser.

De samme tiltag for at gøre bymidten attraktiv bør laves på Hestetorvet. Beplantning af grønne planter og fremme af aktiviteter på pladsen. En yderligere forskønnelse af pladsen og aktiviteter på den vil gøre det mere attraktivt at ankomme til byen som turist. Tilsvarende er der behov for ordnede parkeringsforhold på Musicon og på det kommende nye kvarter på Sankt Hans.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

Kollektiv trafik

- at styrke den kollektive trafik til og fra p-pladser i centrum. Evt. med selvkørende biler i en forsøgsordning. Evt. skal mindre busser og biler benyttes til denne del.
- at styrke den kollektive trafik, dels til ungdomsinstitutionerne i kommunen, dels til tætbebyggede almenyttige områder med lejligheder og dels til transport af ældre og handicappede. Evt. kan en del af behovet opfyldes med taxibon eller flextaxi der servicerer med elbiler for at mindske forureningen i belastede områder.
- at der kommer S-tog til Roskilde, da det vil muliggøre hyppigere betjening af Hedehusene og Trekroner.
- at få en station ved Ros Torv. S-togslinjen forlænges fra Høje Taastrup til Roskilde og gerne videre til en ny parkeringsplads ved Darup.
- at igangsætte en undersøgelse om hvordan der kan placeres en ny station (Fjerntog eller S-tog) i Roskilde S, fx ved Lindenborgvej/Ringstedvej/Darupvang (Roskilde festival stationen). Og i den

forbindelse at undersøge hvordan densiteten af togene kan øges på de lokale strækninger mellem Trekroner og Darupvang (Roskilde festival station) på det eksisterende toget, så det bliver mere attraktivt for pendlere og besøgende at parkere uden for byen.

- *at undersøge om der er behov for parkeringspladser for opsamling til fælleskørsel*
- *at styrke den kollektive transport i Regionen vil vi arbejde for etablering af et tilstrækkeligt antal "Pendler P-pladser" i nærheden af Roskilde Station og Trekroner Station. P-pladserne skal eventuelt være overvåget, for nedsættelse af biltyverier og hærværk på biler.*

Cykler

- *at finde kommunalpolitiske løsninger for etablering af cykelstier i landdistrikterne, navnlig mellem boligområder og stationer for kollektiv transport.*
- *at udbygge skolestier i hele kommunen for at beskytte de små bløde trafikanter.*
- *at styrke den enkeltes mulighed for at transportere sig til og fra stationer og knudepunkter. Vi vil arbejde for yderligere at udbygge mulighederne for cyklisterne i Roskilde og for ligeledes at vedligeholde de etablerede foranstaltninger.*
- *at etablere flere supercykelstier nord – syd og Øst - vest (Jyllinge, Gundsømagle og Ågerup – Roskilde og Viby, Gadstrup - Roskilde).*
- *at arbejde for at nedsætte hastigheden i byområder, hvor det er relevant for at øge trafiksikkerheden og for at gøre transporten for gående og cyklister tryggere og mere attraktiv.*
- *at arbejde for at trafiklys prioriterer cyklister frem for bilister.*
- *at det tillades at cykler kan svinge til højre ved rødt lys eller at der indføres cyklist lysregulering.*
- *at tillade cykler at køre mod ensretningen i ensrettede gader.*
- *at der arbejdes på at etablere cykel ladestandere (men det er uklart hvor svært der er med mange forskellige standarder for lade stik osv)*

Biler og rekreative områder i centrum

- *at prioritere aktiviteter på Stændertorvet og Hestetorvet (udeservering, marked, rekreative aktiviteter) med delvis eller midlertidig lukning af p-pladser samt en øget beplantning af træer der kan være med til at gøre torvene mere indbydende.*
- *I første fase - indtil Stændertorvet bliver fyldt med aktiviteter - at omlægge til elbils p-pladser for at mindske støj og forurening.*

Erhvervspolitik

Et bæredygtigt erhvervsliv

Et godt og velfungerende erhvervsliv, som er i stand til at tjene penge og give borgere og virksomheder adgang til varer og tjenester, er afgørende for at have en velfungerende og levende kommune.

Erhvervslivets aktivitet skal ligesom al anden aktivitet ske på bæredygtige vilkår, som indebærer, at virksomheden/produktet skal opfylde de nuværende generationers behov, uden at bringe fremtidige generationers mulighed for at opfylde deres behov i fare.

Det medfører, at virksomheder skal opføre bæredygtighed på 3 bæredygtighedsområder, dvs. den økonomiske bæredygtighed, den sociale bæredygtighed og den miljømæssige bæredygtighed, som formuleret allerede i 1987 i Brundtlandrapporten.

Som følge af EU's CSR-direktiv (CSRD), vil det i stigende grad være et krav for virksomheder, at de er i stand til at afrapportere på ESG (Environment, Social, Governance). Det medfører, at en virksomhed i årsrapporteringen kan vise, at den er i stand til at skabe gode økonomiske resultater med respekt for miljø og klima, sociale forhold i produktion og forsyningskæder og inden for god virksomhedsadfærd mht. fx korruption og rettigheder for ansatte og leverandører.

Som udgangspunkt omfatter CSRD kun store virksomheder, men inden længe vil CSRD og ESG også være begreber, som små virksomheder skal forholde sig til, bl.a. når de er leverandører til de store virksomheder, som har behov for viden og dokumentation fra deres underleverandører.

Radikale Venstre i Roskilde ønsker, at virksomheder kan udvikle sig på en bæredygtig måde, som skaber vækst og arbejdspladser for alle, og vi vil derfor arbejde målrettet for at give virksomheder gode rammer for at kunne leve op til de komplekse - men også helt nødvendige - krav, som følger af både eksisterende og kommende lovgivning.

Rådgivning af virksomheder

Radikale Venstre i Roskilde vil arbejde for, at alle virksomheder har adgang til relevant rådgivning og faglige fællesskaber, hvor de kan forvandle gode idéer til bæredygtig vækst og bæredygtige arbejdspladser, så de er klar til fremtiden.

Kommunen har indgået en aftale fra 2026 til og med 2029 om kommunal erhvervsservice med Erhvervsforum Roskilde, som er en selvstændig rådgivningsvirksomhed, som skal levere rådgivning til både eksisterende og nye virksomheder om rammevilkår, forretningsudvikling, adgang til arbejdskraft mv. (NB: Erhvervsforum Roskilde fusionerer i 2025 med Roskilde Handel, hvor der skiftes navn til Erhverv Roskilde.)

Det er fornuftigt at udlicitere erhvervsservicen til en lokal rådgivningsvirksomhed, men kommunen har givet Erhvervsforum Roskilde helt frie rammer uden krav til, hvordan de årligt 2,5 mio. kr. fra kommunen skal udmøntes. Radikale Venstre i Roskilde vil derfor arbejde for, at aftalen om erhvervsservice genforhandles, så der stilles krav om rådgivning inden for CSRD og ESG, så vores erhvervsliv kan udvikles bæredygtigt. Det vil både være til gavn for virksomhederne, for kommunen og for Erhvervsforum Roskildes fokus, for al vækst er sund vækst, og at ikke alle virksomheder er sunde virksomheder bare fordi de kan tjene penge.

Genforhandling af aftale med Erhverv Roskilde

Roskilde Kommune har i dag en rammeaftale med Erhvervsforum Roskilde 22-25. Her mangler fokus på den grønne omstilling. Erhvervsforum fusionerer med Roskilde Handel og bliver til Erhverv Roskilde.

ESG bliver et krav for langt flere virksomheder end de som skal det jf. lovgivningen. Mange underleverandører bliver omfattet af kravet, hvis de skal være leverandører til større virksomheder.

Radikale Venstre ønsker at gå til valg på, at aftalen for Erhverv Roskilde skal genforhandles. Der skal prioriteres et mere grønt fokus. Da der ikke har været noget udbud, har kommunen ikke stillet krav i forhold til CSR-direktivet, samarbejde om bæredygtighed og grøn omstilling i scope1, 2 og 3.

Når hverken Erhverv Roskilde, eller Roskilde kommune har formuleret krav til fokus på den grønne omstilling, lader man Roskildes virksomheder i stikken i et marked, hvor grøn omstilling bliver en konkurrenceparameter.

Gode rammer for virksomheder i Roskilde Kommune

Roskilde Kommune har gode rammer for et driftigt og velfungerende erhvervsliv. Vi har stærke aktører, en mangfoldighed af virksomheder og et tæt samarbejde mellem det offentlige og private. Samtidig er Roskildes placering i midten af Sjælland og tæt på Hovedstaden ideel for at drive virksomhed.

Gode rammer handler ikke kun om dækningsafgift og afbureaukratisering. Der er også brug for, at virksomheder har adgang til viden, arbejdskraft, infrastruktur (digitalt og fysisk). Kravene til virksomheder er under hastig forandring, og uanset om man er en servicevirksomhed, håndværker, producent eller videns-virksomhed, ændres vilkårene konstant. Radikale Venstre i Roskilde vil arbejde for de bedst mulige rammevilkår for de virksomheder som allerede er etableret i Roskilde Kommune, men også for at nye virksomheder der ønsker at etablere sig i Roskilde.

Placering af nye erhvervsvirksomheder

Radikale Venstre vil arbejde for, at virksomheder primært etableres i de områder der er udpeget til dette formål. Virksomheder som ønsker at etablere sig i overflødiggjorte landbrugsbygninger og andre erhvervsbygninger i det åbne land er velkomne, men det skal være etablering som sker inden for de eksisterende bygningsrammer. Udvidelser af virksomheder i det åbne land, skal kun tillades efter nøje afvejning af de miljømæssige konsekvenser, både i form af udledninger, men også i forhold til trafik og støj for et lokalområde.

Videns-virksomheder

Roskilde Kommune har rigtig meget at tilbyde videns-virksomheder, og med både RUC og DTU (Risø) samt flere professionsuddannelser placeret i kommunen er det oplagt at udnytte og udbygge samarbejdet mellem virksomheder og højere læreanstalter. Radikale Venstre vil arbejde for etablering og udbygning af netværk mellem virksomheder og videns-institutioner som universiteter i kommunen. Det vil styrke virksomhedernes udgangspunkt for både nyeste viden og adgang til ny arbejdskraft.

Handel og service

Roskilde by har gennem århundreder været et handelscentrum for et meget stort opland og det vil Radikale Venstre gerne arbejde for bliver fastholdt. Det betyder, at der skal være let adgang for alle til f.eks. bymidten. Samtidig vil vi gerne arbejde for, at bymidten i videst muligt omfang bliver emissionsfri. Der skal derfor arbejdes for god infrastruktur i form af bybusser til betjening mellem bymidten og parkeringsområder, så borgere fra oplandet også får adgang til bymidten.

Udover Roskilde by er Viby og Jyllinge vigtige centre for handel. Også her er det vigtigt, at man sammen med byens borgere udvikler og fastholder et handelsliv, som er andet end dagligvarer, fastfood, ejendomsmæglere og genbrug.

Radikale Venstre støtter fortsat op om forsøg med emissionsfri områder i bymidten. Forsøg danner grundlag for videre drøftelser om bæredygtig mobilitet og her skal vi turde tænke nyt. Det kunne fx være med en ordning med gratis bybus som sikrer mobilitet mellem station, yderligt liggende parkeringspladser og bymidten.

Håndværk

Der er gode muligheder for håndværks- og servicevirksomheder i Roskilde Kommune. Nærheden til hele Hovedstadsregionen giver gode muligheder for virksomheder, der er eller ønsker at etablere sig i Roskilde kommune. Kombineret med mange uddannelsesvirksomheder inden for særligt håndværk, men også servicefag, er der adgang til både kvalificeret arbejdskraft og efteruddannelse af medarbejdere.

Radikale Venstre i Roskilde vil arbejde for at fastholde og udbygge uddannelsesmulighederne inden for dette område. Der er stigende krav til bæredygtighed og det bør derfor være en naturlig del af den uddannelse, der tilbydes fra uddannelsesinstitutionerne i kommunen.

Start-ups

Radikale Venstre ser gerne, at virksomheder der arbejder målrettet med innovation og brug af viden/produktion på nye måder, får adgang til at etablere sig i netværk/klynger og der skabes tætte bånd til videns-institutioner.

Vi ønsker et særligt fokus på nye og på små virksomheder. Som ny eller som mindre virksomhed kan det være vanskeligt at finansiere alle funktioner og kompetencer in-house. Samtidig mangler man måske erfaring med at udbygge og vækste en virksomhed. Derfor skal kommunen særligt fokusere på at nye og små virksomheder i fremtiden tilbydes dels rådgivning og dels netværk, hvor de kan drage gavn af hinandens ressourcer og kompetencer. Rådgivning og vejledning skal foregå på borgernes og virksomheders præmisser, i en form og i et sprog der er umiddelbart tilgængelig og let forståeligt.

Grøn turisme

Et af de allerstørste klimaafttryk kommer fra folks ferierejser til udlandet. En af løsningerne på dette er at have fokus på turisme i nærområder, såsom naturturisme, togrejser og cykling.

Roskilde Kommune er en attraktion for mange turister. De kommer pga. UNESCO udpegede seværdigheder, men imidlertid rummer kommunen også mange naturskønne perler som er værd at fremme i forhold til grøn turisme. Radikale Venstre vil særligt opmuntre erhvervsvirksomheder og socialøkonomiske virksomheder til at tænke de mange naturskønne områder med ind i tilrettelæggelse af tilbud for turister, så vi kan mønstre Grøn turisme i kommunen. Attraktioner som Skjoldungestien, Boserup Skov, Roskilde Fjord, Lyngsøerne, Badesøen og de andre grusgravssøer, Havnen, Himmelev Skov, Fjordstien m.m. lægger op til såvel vandreture, cykelture, løbeture, kajaksejls m.m.

Der er i vores rige natur omkring Roskilde og øvrige byer rige muligheder for Grøn Turisme.

Green tech og fremtidens virksomheder

Radikale Venstre ønsker, at kommunen brander og udvikler Roskilde som et skandinavisk center for Green Tech industrien. Det vil ikke blot sætte Roskilde på Danmarkskortet som grøn kommune, men også sikre fremtidige arbejdspladser inden for selve sektoren. Yderligere mener vi, at det vil have positive afledte effekter i forhold til at inspirere resten af kommunens erhvervsliv i en grøn retning.

I arbejdet for at tiltrække et innovativt og grønt spektrum af virksomheder, bør den viden der eksisterer inden for innovation og det grønne område på Roskildes forsknings- og uddannelsesinstitutioner, bringes i spil. Det kan f.eks. ske via oprettelsen af et Advisory Board med eksperter på området fra de nævnte institutioner, som kan rådgive kommunen i processen.

Udvikling af infrastrukturen

Roskilde Kommune bør fremover tænke virksomhedernes vækstmuligheder ind i lokalplaner og planer for udbygning af den eksisterende infrastruktur. Vi ønsker, at der etableres S-tog til Roskilde, virksomhederne får bedst muligt adgang til den specialiserede arbejdskraft, der er tilgængelig i hele hovedstadsområdet.

En levende og attraktiv bymidte

Roskilde Radikale Venstre ønsker fokus på, hvordan vi fortsat sikrer en levende og attraktiv bymidte i Roskilde. Pt. har vi udfordringer i forhold til at sikre tilstrækkelige P-pladser for tilreisende, handlende og personaler i virksomhederne i bymidten. Samtidig ønsker vi i Radikale Venstre at skabe et miljø, der først og fremmest er attraktivt for mennesker, frem for biler. Det betyder, at flere P-pladser skal placeres på en måde, så de ikke forhindrer et grønt, levende, socialt og kulturelt miljø i bymidten. Det kan f.eks. ske ved etableringen af flere undergrunds P-huse og/eller ved opsamlings P-pladser på grænsen til bymidten f.eks. kombineret med shuttle-transport til centrum. Radikale Venstre ønsker en grøn oase i bymidten, der kan tiltrække borgere med både handelsliv, natur, oplevelser, kulturelt og socialt liv. Tanken omkring Kulturstrøget kan f.eks. udvikles videre på. Vi vil arbejde for, at Roskilde Kommune finder den bedst mulige løsning for byens centrum over de kommende år, gerne gennem en proces, hvor gode eksempler fra andre byer inddrages til inspiration.

Tiltrækning og fastholdelse af medarbejdere

Radikale Venstre Roskilde vil arbejde for et godt arbejdsliv for alle via fokus på:

- Hvordan vi sikrer godt og sundt arbejdsmiljø for de offentligt ansatte i hele kommunen
- Virksomhedernes – private og offentlige - sociale ansvar
- En opkvalificering af frontmedarbejderne i jobcentrene

Sunde arbejdsmiljøer i det offentlige

Roskilde Radikale Venstre vil arbejde for gode, stærke og sunde arbejdsmiljøer på kommunens arbejdspladser.

Undersøgelser viser, at et godt arbejdsmiljø bl.a. betyder øget effektivitet, øget produktivitet, styrket livskvalitet hos medarbejderne og lavere sundhedsudgifter da det bl.a. forebygger stresslidelser, som årligt koster arbejdspladserne dyrt.

Derfor er det afgørende for både medarbejderne og for de offentlige arbejdspladser i Roskilde Kommune, at vi sikrer et sundt og godt arbejdsmiljø for alle. I arbejdet med at skabe det bedst mulige arbejdsmiljø i Roskilde, kan vi f.eks. gå i dialog med det lokalt placerede Center for Arbejdslivsforskning, der bedriver tværvideenskabelig forskning og formidling om arbejdsmiljø, arbejdsliv og læring i organisationer. Centeret er det eneste af sin slags i landet og har til huse på RUC.

Virksomhedernes sociale ansvar

Kommunen skal arbejde for at alle borgere, uanset alder, funktionsnedsættelse eller livssituation har reel og lige adgang til et meningsfuldt arbejdsliv. Vi skal sikre, at alle de ressourcer, der ligger hos ledige borgere, der ønsker at komme ind på arbejdsmarkedet, kommer i spil. Det kan være seniorer, nyuddannede, udsatte ungegrupper, borgere med et handicap, flygtninge- og indvandrere etc. Virksomhederne i kommunen skal

kunne få individuel vejledning og hjælp fra kommunen og fra jobcentret til at skabe permanente ansættelsesforhold til borgere der hidtil har været på kanten af arbejdsmarkedet.

Jobcentre

Alt efter, om det ender med at regeringen beslutter at lukke jobcentrene, så er der fortsat borgere som i kortere eller længere tid står uden arbejde. Roskilde Radikale Venstre ønsker, at vi øger jobcentrets succesrate med at få ledige borgere i beskæftigelse.

Her har vi fokus på at afsøge eksempler på best practice både inden for og uden for kommunen. Hvad virker til at få forskellige grupper af ledige i arbejde? Hvem har den nødvendige erfaring, og hvordan får vi den givet videre til frontmedarbejderne i jobcentret?

Vi skal styrke jobcenter-medarbejdernes kvalifikationer i at matche borgere og virksomheder, og vi skal styrke jobcentrets frihed til at skabe forløb og overgangsordninger, der tager udgangspunkt i den enkelte virksomhed og borgers behov.

KV2025 - Forslag

Radikale venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for

- *at bakke op om foreninger og virksomheder, der tilbyder grøn turisme fra eller i Roskilde Kommune.*
- *at udvikle bedre rammer for virksomheder særligt med fokus på netværk med f.eks. vidensinstitutioner*
- *at nye innovative virksomheder, særligt inden for Green Tech får mulighed for at slå sig ned her*
- *mulighed for rådgivning til nye og små virksomheder*
- *fortsat udvikling af infrastrukturen*
- *en levende og attraktiv bymidte*
- *at aftalen med Roskilde Erhverv genforhandles, med henblik på i højere grad at fokusere på støtte til virksomhederne med rådgivning i forhold til bæredygtighed og EsG-krav*
- *at styrke og udvikle et bæredygtigt erhvervsliv i kommunen.*
- *at tiltrække videns-virksomheder*

Boligpolitik

Klar til fremtidens boligbehov - Indledning om demografi

Roskilde er en attraktiv kommune, som mange gerne vil slå sig ned i. Det skal den blive ved med at være. Derfor er det vigtigt, at Roskilde Kommune fortsat udvikler sig med boliger til at imødekomme fremtidens boligbehov.

Roskilde Kommune har 91.000 indbyggere, hvoraf ca. 53.000 bor i Roskilde by. Øvrige byer omfatter:

- Jyllinge, ca. 11.000 indbyggere
- Viby, ca. 4.600 indbyggere

- Svogerslev, ca. 4.300 indbyggere
- Gundsømagle, ca. 2.800 indbyggere
- Vindinge, ca. 3.100 indbyggere
- Gadstrup, ca. 2.000 indbyggere
- Ågerup, ca. 1.700 indbyggere
- Veddelev, ca. 1.100 indbyggere
- Vor Frue, ca. 700 indbyggere

I 2050 forventes Roskilde Kommunes indbyggertal at være steget med knapt 6 pct. til 96.000, hvilket naturligt nok medfører et behov for flere boliger eller boligfortætning for at skabe plads til ca. 5.000 flere personer end i dag. Men boliger er ikke bare boliger, de skal også være de *rigtige boliger*, som møder de behov, borgerne har i en god blanding af billige ungdomsboliger, familieboliger til alle indkomstgrupper og et fleksibelt udbud af boliger til ældre.

I 2050 forventes antallet af ældre over 80 år at blive næsten fordoblet fra ca. 2.100 personer til ca. 4.000. Børnetallet fra 0-19 forventes at være nogenlunde konstant, mens antallet af borgere i den erhvervsaktive alder forventes at falde, især blandt de 20-39-årige. Det medfører ikke bare et demografisk træk på det offentlige forbrug, men også et pres for at udvikle boliger, som imødekommer en anden befolkningssammensætning end i dag.

Plads til alle indkomster

Det er afgørende, at der er plads til alle i Roskilde Kommune. Nye lokalplaner skal understøtte udviklingen af kommunen, så der bliver plads til folk med blandede indkomster - også i områder, hvor det kan have indflydelse på salgspriserne på både kommunalt og privat areal. Det er ikke en ret at tjene penge på sin bolig, hvorfor det også i årtier har været radikal politik at undgå, at boligmarkedet bliver kilde til formue-koncentration. Den blandede by er en by i balance.

Dem der har råd skal have gode muligheder for at etablere sig, som de ønsker med respekt for naboen, naturen og Roskildes unikke kultur. Samtidig skal der være en sund udvikling af almene lejeboliger, så både unge og folk med lavere indkomster kan få adgang til tag over hovedet.

Ældre medborgere

Særligt de ældre bliver flere end i dag, hvorfor det også er vigtigt, at der etableres boliger til dem. Seniorboliger og seniorbofællesskaber er i stand til at give et godt liv til ældre. Det vil samtidig kunne give plads til børnefamilier, ved at de ældre flytter ud af de større familieboliger. Denne dynamik i boligmarkedet vil hjælpe med at sikre, at Roskilde forbliver en by, hvor alle generationer har mulighed for at bo og trives.

Det kan betyde, at der skal sættes nogle lokalpolitiske mål for, hvad man vil have gennemført, så det også sker, for det er afgørende for fremtiden, at der skabes plads på boligmarkedet, så de ældre ikke bare bliver boende i de store huse. Det kan fx være ved at arbejde målrettet med at udvikle områder til seniorboliger. Der bør være klare mål for en andel almene boliger sammen med privat finansiering af størstedelen af boligerne fra de bedre bemidlede ældre.

Med en vækst på 27 pct. 80+-årige frem mod 2028, har vi travlt. Ældrerådet har en rolle i at bidrage til at finde modeller for at lykkes.

Læs i øvrigt mere under afsnittet 'at blive ældre i kommunen'.

Bofællesskaber

Radikale Venstre fik i sin tid nedsat et kommunalt bofællesskabssekretariat, der hjælper borgere der ønsker hjælp til at etablere bofællesskaber i kommunen. Vi ønsker fortsat at fremme denne boform for alle aldersgrupper. Både for eksisterende borgere og tilflyttere.

Fortætning af villakvartererne

De kommende år stiger antallet af ældre, også i Roskilde.

Mange midaldrende på vej mod pension, sidder økonomisk godt i det, men placeret i store gamle villaer, der inden for få år bliver alt for store for dem at blive ældre, ene og motorisk dårligere i .

Derfor skal Roskilde kommune arbejde for at skabe ældrevenlige boliger, der kan fastholde disse borgere i Roskilde. Sociale relationer er vigtige for at sikre trivsel også når man bliver ældre. Derfor har det værdi, at ældre borgere har mulighed for at fortsætte deres sociale relationer i Roskilde, hvor de måske også har haft deres arbejdsliv.

Lokalplaner skal give mulighed for at omdanne et-families-huse til tofamilieshuse, så tiny living (der er mere bæredygtigt) kan blive muligt for både ældre og yngre borgere. Store villakvarterer i såvel Roskilde Vest, Himmelev, Vindinge, Svogerslev og Veddelev skal have mulighed for gennem nænsomme renoveringer at omdanne villaer til tofamilieshuse. Det forudsætter ændringer i lokalplaner, så villaer, der ifølge planloven skal have mindst 700 m2 grund til hvert hus, kan ændres til etageejendomme, hvor denne regel ikke eksisterer.

Almene boliger - lejeboliger

Mange ældre ønsker at bo i ukomplicerede boliger, når de bliver ældre. Derfor skal Roskilde Kommune sikre, at der løbende bliver etableret almene boliger, hvor folk kan bo til leje. Derved bidrager man til at ældre borgere kan blive længst muligt i egen bolig på en værdig måde.

Unge og unge familier

Roskilde er en by med rige muligheder for uddannelse, og det betyder, at mange unge har deres naturlige daglige gang i kommunen. Ud over at sikre gode boliger til acceptable priser, skal vi arbejde for at skabe et boligsocialt miljø, der understøtter den brede ungdomsgruppe. Det handler om at give langt bedre plads til at blande ungdommen, så unge på forskellige uddannelsesretninger kan bo dør om dør og mødes på tværs af faglige interesser og baggrunde.

Vi skal udvikle sammenhængende boligområder med ungdomsboliger, der både tiltrækker flere under uddannelse og giver dem mulighed for at bo centralt i Roskilde. Det er vigtigt, at disse områder skaber et levende, inspirerende fællesskab, hvor unge på tværs af både erhvervs- og videregående uddannelser kan finde et hjem. I takt med at flere unge vælger at bo i byen, skal vi understøtte opførelsen af flere boliger med et skarpt fokus på lav husleje og høj tilgængelighed.

For mange bliver ungdoms- og studieboliger ofte kun betragtet som boliger for studerende på videregående uddannelser, men vi ser det som en vigtig opgave at sikre, at der også er plads til unge, der går på erhvervsskoler. Der skal derfor skabes boliger, der imødekommer behovet for erhvervsskoleelever og giver dem mulighed for at bo tæt på deres uddannelse og arbejdsplads.

Som kommune skal vi også sikre, at der er boliger til unge efter endt uddannelse og til nye tilflyttende unge og børnefamilier. Lokalplaner skal anvendes aktivt for at sikre en bred vifte af betalbare boliger, der gør det muligt for både unge og familier at finde et hjem i Roskilde.

Skæve boliger

Vi skal prioritere udviklingen af skæve boliger som en vigtig del af kommunens boligpolitik. Hjemløse og særligt udsatte borgere har behov for et tag over hovedet, og skæve boliger udgør til dette formål et vigtigt tilbud. Skæve boliger er et boligtilbud, der både imødekommer borgerens særlige behov og samtidig giver dem mulighed for at bo i et stabilt og trygt miljø. Samtidig kan de skæve boliger afhjælpe udfordringer i andre boligområder, hvor beboere med særlige behov kan skabe utryghed, hvis deres situation ikke bliver håndteret korrekt.

Der er derfor et behov for, at kommunen arbejder målrettet for at skabe flere skæve boliger og lignende tilbud til særligt udsatte borgere. Det skal ske gennem en målrettet indsats i kommuneplanlægningen, hvor der findes nye grunde og egnede områder til opførelse af skæve boliger.

For at sikre en bæredygtig og effektiv implementering af flere skæve boliger, skal der afsættes de nødvendige økonomiske midler og ressourcer.

Samtidig er det afgørende, at lokalområderne, hvor de skæve boliger påtænkes opført, inddrages tidligt i processen, så vi kan sikre lokal opbakning og forståelse for de boliger, der skal bygges. Det er vigtigt, at både naboer og kommende beboere får mulighed for at bidrage til processen, så der skabes en så god lokal opbakning som muligt til gavn for såvel beboerne i de skæve boliger samt for øvrige beboere.

Renovering og vedligehold frem for nybyggeri i eksisterende boligområder

I mange boligområder er der en tendens til, at boliger bliver revet ned for at bygge nyt. Selvom alle skal have mulighed for at etablere sig, som de ønsker, skal der også sættes grænser - både af hensyn til boligområdernes samlede udtryk og ikke mindst af hensyn til klimaet. Nybyggeri er næsten altid dårligere for klimaet end renovering.

Det skal derfor være vanskeligere at få tilladelse til nedrivning af velfungerende bevaringsværdige boliger, og lettere at få vejledning og tilladelse til restaurering og klimatilpasning af eksisterende boliger.

Lokalplaner skal spille en central rolle i at sikre, at så mange bygninger som muligt bevares og renoveres frem for at blive nedrevet og erstattet med nyt byggeri. Nedrivning medfører ikke blot store mængder affald, men kræver også store ressourcer og energi til at producere og transportere nye byggematerialer. Derfor skal vi arbejde for, at kommunens lokalplaner understøtter renovering og ombygning af eksisterende bygninger som en bæredygtig løsning, der minimerer ressourceforbruget til gavn for både klima og natur.

Derudover bør kommunen i byudviklingen sikre et så klimavenligt og bæredygtigt materialevalg ved nybyggeri som muligt. Valg af byggematerialer har en stor indvirkning på klimaet, både i forhold til CO₂-udledning og i forhold til, hvor meget naturens ressourcer udnyttes. Materialer til brug for byggeri ligger i høj grad til grund for den omfattende grusgravning, der finder sted i Roskilde Kommune. Det ønsker vi at reducere.

En stor del af Roskilde Kommunes CO₂-aftryk stammer fra boligernes energiforbrug. Cirka 70 procent af energiforbruget i private boliger går til opvarmning, og derfor er energieffektivisering et vigtigt element i arbejdet med at opfylde kommunens klimamål. Roskilde Kommune bør derfor fortsætte og eventuelt udbygge det eksisterende arbejde med projektet **Grøn Puls**, som hjælper borgere med rådgivning om energirenovering og tilskudsmuligheder. (Læs mere om energi og fjernvarme andetsteds i valgprogrammet).

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde i endnu stærkere grad end nu bliver en by i balance med blandede boligformer.*
- *at lokalplaner indeholder etablering af flere ældrevenlige boligområder*
- *at lokalplaner, hvor der er villakvarterer, indeholder mulighed for at omdanne parcelhuse til tofamiliehuse, med henblik på fortætning af kvarteret.*
- *Løbende at sikre byggeri af flere mindre almene lejeboliger.*
- *at lokalplaner indeholder etablering af skæve boliger*
- *at antallet af tilladelser til nedrivning af eksisterende boliger reduceres, og at vejledning og tilladelser til energi- og klimatilpasning af eksisterende boliger bliver lettere tilgængelige.*
- *Fortsat understøttelse af eksisterende borgere og tilflyttere, der ønsker at flytte sammen i bofællesskaber. Vi ønsker at fremme denne boform.*

Kulturpolitik

Perioden 2021-2025 har været første gang i en årrække, at Radikale Venstre har haft et medlem siddende i Kultur- og Idrætsudvalget. Der har i den periode været et godt samarbejde med de andre partier og generelt en god balance mellem prioriteringerne på hhv. kultur- og på idrætsområdet. Radikale Venstre ønsker at fortsætte med at have stort fokus på kulturpolitikken og vil løfte arven efter den tidligere periode hvor der særligt har været fokus på at udvikle ny kulturpolitik.

Med udgangspunkt i sociologisk og antropologisk teori, har den radikale stemme udtrykt vigtigheden og effekten af lokale mødesteder i alle lokalområder i en kommune og det er fortsat et område, vi vil arbejde for, så det findes i alle egne af vores kommune.

Radikale Venstre er fortsat kulturens og musikkens stemme – som sådan pga. vores radikale udgangspunkt, men også fordi flertallet af de større partier hælder til at prioritere idrætten højere. Radikale Venstre har på idrættens område prioriteret bredde-idrætten frem for elite hver gang. Det er fortsat Radikale Venstres politik.

Radikale venstre vil fortsat arbejde for at lade det være gennemgående i kulturpolitikken at prioritere muligheden for at udvikle mangfoldige og socialt inkluderende fællesskaber i foreningslivet

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *Lokale mødesteder i alle lokalområder*
- *at være kulturens og musikkens stemme*
- *at prioritere bredde-idrætten frem for elite-idrætten*
- *at styrke mangfoldige og socialt inkluderende fællesskaber i foreningslivet*

Kulturens talerør

Radikale Venstre har i perioden 2021-25 på kulturområdet været repræsenteret i Kultur- og Idrætsudvalget, Integrationsrådet, Folkeoplysningsudvalget, Bestyrelsen i Frivilligcentret, Danmarks Biblioteksforenings Repræsentantskab og dettes digitaliseringsudvalg. Desuden har vi varetaget formandskabet i Roskilde Ungdomsskoles bestyrelse. I perioden 2021-25 er der her blevet formuleret en bæredygtighedsstrategi, som fx betyder, at Ungdomsskolen stort set ikke længere rejser med fly, og i det hele taget har en række bæredygtighedstiltag i forbindelse med undervisningen.

I sidste valgperiode havde vi fokus på at støtte initiativet Koncertkapellet. Det står nu klar og nyrenoveret og er lige pludselig blevet en stærk kultursted i lokalområdet Roskilde Vest/Skt. Jørgensbjerg. Lignende initiativer skal støttes. Tiden er måske nu ikke til de store brillierende projekter, men vi skal sikre gode rammer for vores frivillige kulturforeninger i byen.

KV2025- Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- gode rammer for kulturforeninger i kommunen, særligt fokus på musik, kunst, teater, og bredde-idræt.
- at sikre kommunale medfinansieringer, når der søges fondsmidler til kulturelle tiltag.

Lokale mødesteder

Det er radikal politik at støtte op om, at der etableres lokale mødesteder mange flere steder i vores kommune. Det er nævnt i budgetaftale for 2024: 'Budgetforligspartierne fortsætter kortlægningen af lokale mødesteder. Arbejdet skal munde ud i en handlingsplan.' Dette vil vi have opmærksomhed på.

Heraf et tæt samarbejde med forvaltningen om denne kortlægning ud fra bestemte kriterier for lokale mødesteder. Kriterierne er sammensat ud fra, hvad forskningen siger om at skabe de bedste rammer for lokale inkluderende fællesskaber. Kriterierne er som følger: Lokale, tilgængelige og inkluderende fællesskaber. Steder der kan nås af alle borgere inden for, optimalt, 1 km's afstand. Dvs. gerne i alle lokalområder og lokalsamfund i Roskilde Kommune. Det er steder, hvor du kan møde op, uden medlemskab, med mulighed for samvær og aktiviteter i en atmosfære af hjemlighed og med en åben-dør-politik på mange tidspunkter af døgnet.

Rapporten, kaldet 'Mødestedsrapport', blev fremlagt på KIU's møde d. 8. maj 2024. [Dokumentvisning](#)

Mødestederne bliver i rapporten kategoriseret ud fra deres relative 'tilgængelighed' (jf. ovenforstående kriterier). Det er en fyldig og rigtig god rapport at kunne arbejde videre på. Bl.a. bliver der konkluderet, at: 'Der er mange potentielle mødesteder i Roskilde Kommune. Der er stort potentiale i at arbejde videre med, hvordan flere af disse bliver tilgængelige mødesteder.' Og så er der konkrete områder, der mangler den type mødesteder: 'I de mellemstore byer Svogerslev, Himmelev og Trekroner, er der ingen højt tilgængelige mødesteder.'

Da punktet blev behandlet i KIU, fremgik det af sagsfremstillingen, at forvaltningen med rapporten kan sætte fokus på følgende:

- at få viden om, hvordan mødesteder bidrager til at skabe fællesskaber, og dermed hvordan mødestederne bliver mere tilgængelige - fysisk såvel som mentalt - for flere borgere. Viden som kan understøtte brobygningsindsatsen i den kommende Kultur- og Idrætspolitik.

- at mødesteder for fællesskab og øget tilgængelighed tænkes ind i eksisterende og nye udviklingsprojekter.
- at mødesteder tænkes ind i arbejdet med ejendomsstrategien og i udviklingsarbejdet på tværs af forvaltninger, for at optimere brugen af kommunale lokaler, så de kan komme flere borgere til gavn. Eksempelvis byudviklingsprojektet 'Byens Haver'.

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at få færdiggjort en kortlægning mhp. en handlingsplan for lokale mødesteder.*
- *at anvende forskningsbaseret viden som grundlag for en handleplan, hvor fokus er at skabe inkluderende fællesskaber i lokalområder.*
- *Etablering af mødesteder, hvor man kan komme uden medlemskab og på mange tidspunkter af døgnet.*
- Særligt at etablere mødesteder i de mellemstore byer Svogerslev, Himmelev og Trekroner, der fortsat ingen højt tilgængelige mødesteder har.
- *at mødesteder tænkes ind i arbejdet med ejendomsstrategien og i udviklingsarbejdet på tværs af forvaltninger, for at optimere brugen af kommunale lokaler, så de kan komme flere borgere til gavn. Eksempelvis byudviklingsprojektet 'Byens Haver'.*
- *Gennem sundheds- og omsorgsudvalget at flere lokale mødesteder etableres, jf. strategien 'Sundhed skaber vi sammen'.*

Kulturens og musikkens stemme

Musikbyudvalget

Radikale Venstre har været repræsenteret i Musikbyudvalget, vores § 17.4 udvalg for at implementere musik-by-strategien i Roskilde Kommune. Også her har det været et spændende arbejde, og vi har været med til at øge fokus på børn og unge, trivsel og mental sundhed og de musikalske arenaers styrker her.

Helt konkret fik vi ind i aftalen med Gimle som regionalt spillested, at ét af deres indsatsområder i 2025-2028 skal være mental sundhed for unge:

'Mental sundhed: Gimle skal bidrage til at øge den mentale sundhed, både i musiklivet og i samfundet generelt. Herunder bl.a. med fokus på bekæmpelse af stoffer i musikbranchen og nattelivet.'

Hal 9 sagen

Salget af Hal 9 på Musicon til Roskilde Festival Gruppen trak mange overskrifter hen over sommeren '23.

Her balancerede vi mellem interesser, vi lyttede til alle, men vi havde samtidig stor vægt på, at de små kulturelle aktører og kunstneriske udøvere i bydelen ikke skulle presses ud af festivalen, der har flere muskler. Radikale Venstre var i tæt kontakt med Kunstsmedjen under hele forløbet, og det lykkedes os at få en garanti for, at det ikke kom til at gå ud over Kunstsmedjens drift og virke, at hallen nu ikke længere (fra 2025) kan bruges til de kunsthåndværkermarkeder, de tjente på.

En stor sag med mange aspekter. Læs gerne mere på hjemmesiden ved at søge på Hal 9 i referaterne.

Hvis Kunstsmedjen bliver truet på deres eksistens igen, så vil Radikale Venstre tage affære.

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *Implementering af musikstrategi. (gennem §17,4 udvalg om muligt)*
- *Fortsat fokus på unges mentale sundhed i musiklivet og i samfundet. Herunder fortsat fokus på bekæmpelse af stoffer i musikbranchen og nattelivet.'*
- *HAL 9: kulturelle aktører og kunstneriske udøvere i bydelen Musicon skal ikke presses ud af festivalen. Det var der fokus på i 2021-25, og det skal der fortsat holdes øje med, bl.a., skal vi sikre at kunstsmedjen ikke bliver presset ud.*

Prioritering af breddeidrætten

Den største sag i KIU var i perioden 2021-25 Stadionsagen; 'Udvikling af Roskilde Idrætspark' eller med andre ord: Ønsket fra en række partier og interessenter om at bygge et nyt 1. divisions stadion i Rådmandshaven.

Radikale Venstre har hele tiden stået fast på, at Roskilde Kommune hverken skal eller kan bruge det beløb, som det vil kræve at bygge et nyt stadion. Her blev det vurderet, efter et Feasibility study med følgegruppe, at det ville koste 112 mio. kroner.

En lang kamp endte i byrådsbeslutningen på mødet d. 31. maj 2023, om at følge Økonomiudvalgets indstilling: *" Økonomiudvalget indstiller, at scenarie 1 er grundlaget for den langsigtede planlægning og udvikling for Roskilde Idrætspark. Desuden besluttet det, at der til behandling af budget 2024 udarbejdes budgetblok på 24 mio. kr. fordelt over to år til istandsættelse og opgradering af eksisterende omklædningsrum, tribune og øvrige faciliteter. Der sikres dialog med de berørte foreninger i processen.*

Byrådet ønsker en yderligere belysning af muligheder for finansiering af scenarie 1 ved salg af byggeretter frem mod budgetforhandlingerne i efteråret 2023."

Vi stillede vores eget forslag, som alene fokuserede på renovering, blev stemt ned, og vi stemte derfor imod forslaget.

Som budgetforligspart har vi dog accepteret de 24. mio. Men vi er stadig skeptiske over den måde, vi oplever, at man forsøger fra flere kanter at preppe en beslutning om at videreudvikle stadion. Det gør man med endnu et feasibility study, med forberedelse af ny lokalplan etc.

Så på det seneste KIU møde (d. 4. dec. 24) fik Radikale Venstre ført følgende til protokols under sagen:

"... (B) kan ikke tiltræde indstillingerne. Dette med henvisning til byrådets beslutning den 31. maj 2023, om at følge Økonomiudvalgets indstilling: "at der til behandling af budget 2024 udarbejdes budgetblok på 24 mio. kr. fordelt over to år til istandsættelse og opgradering af eksisterende omklædningsrum, tribune og øvrige faciliteter". B ønsker at få forelagt, hvordan de 12 mio. afsat i budget 2024 er anvendt, før B kan godkende midlernes anvendelse til øvrige formål udover de nævnte, såsom Feasibility study eller andet. "

Elitesportsaftaler

Her har vi generelt stemt imod, at kommunen skal bruge penge på det. Perioden har været en tid, hvor skarp økonomisk prioritering har præget mange beslutninger, da kommunen har skullet spare og omprioritere ad flere omgange. Alligevel er Roskilde en af ganske få kommuner på Sjælland, der bruger penge på at støtte elitesport.

Her klip af vores argumentation på byrådsmøde september 2024:

"Breddeidrætten er forudsætningen for eliteidrætten, ikke omvendt. Det ved vi i Danmark og fra vores eget arbejde med området her i Roskilde – også selvom nogen ønsker at skabe myter om noget andet. Vi ved f.eks. også, at en række børn oplever sig skubbet ud af nogle idrætsforeninger, fordi de sætter ind med en elitær tilgang meget tidligt – dvs. med høje krav om f.eks. træning 3 gange om ugen og med fokus på at være dygtig – ikke på at deltage – og det fra en ganske tidlig alder. Heldigvis søger flere af de børn videre til andre typer af vores foreninger – som har en anden og mere inkluderende tilgang, i vores rige foreningsliv her i Roskilde. Først og fremmest så er bredden det, vi som kommune har ansvar for. Fordi bredden er jo dér, hvor vi får skabt fællesskaber – ikke sorteret mennesker fra. Her får vi skabt ligeværdige og inkluderende fællesskaber – netop dét, som er kommunens rolle ift. borgerne – at skabe fællesskab og sammenhængskraft – ikke at udstøde eller satse på individet. I Roskilde ønsker vi at satse på inklusion – i skolerne – i foreningerne – i velfærden. 'Velfærden skaber vi sammen' lyder det i vores fælles, byrådets, vision – ikke hver for sig. - Det er dét, der er hele formålet med at have et lokalt kommunalt selvstyre!"

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode:

- kæmpe for bredde-idrætten. Den er fortsat med til at understøtte inkluderende fællesskaber, hvilket matcher det, som er kommunens vigtige opgave. Modsat bidrager eliteidræt til udstødelse af mennesker, hvor der satses på individet frem for fællesskabet. Det bør kommunale midler ikke anvendes til.
- arbejde **imod** etablering af et 1. division stadion. Der er alene indtil nu afsat midler til renovering af eksisterende faciliteter, men et flertal i byrådet er stemt for at anvende hele 112 mio. kr. til et nyt 1. division stadion. RV vil arbejde for at synliggøre det problematiske i at anvende SÅ mange penge til eliteidræt. 1. division stadion til 112 mio. kr. . Her er en sag, hvor Radikale Venstre i perioden taler op imod et flertal i det nuværende byråd, så der skal flyttes stemmer, hvis dette flertal skal ændres.

Mangfoldige og socialt inkluderende fællesskaber i foreningslivet

Heldigvis har der i denne periode været en personlig sammensætning af Kultur- og Idrætsudvalget der har stået sammen om en generel enighed om vigtigheden af præcis dette fokus, og netop kultur – og idrættens fællesskaber som nogle stærke arenaer for at modvirke udsathed, ensomhed og mistrivsel.

Ny Kultur- og Idrætspolitik

Som Radikale har vi lagt vægt på og oplever at være kommet langt med det gode samarbejde i udvalget. Det betyder bl.a., at tilnærmelsesvist alle ændringer vi havde til forvaltningens første udkast til en ny kultur og idrætspolitik blev taget med i den nu vedtagne nye [Kultur- og idrætspolitik - Roskilde Kommune](#)

Redning af Sct. Jørgensbadet

Dertil lykkedes det os at bevare Sct. Jørgensbadet, som stod for lukning ved budget drøftelserne for 2025. Via tæt dialog og talmateriale fra direktøren fra Roskilde Kongres- og Idrætscenter samt Roskilde Badet mm fik vi banet vejen for et politisk flertal for at droppe lukningen. Badet ser foreløbig ud til, at det kan reddes for de kommende 10 år. Det skal dog stadig besluttes endeligt, når det kommer op som en sag på et kommende KIU møde i 2025. Et vigtigt argument for Radikale Venstre har været, at badet huser sårbare grupper, da det udgør et mindre og trygt rum for de grupper.

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at understøtte implementeringen af kultur- og idrætspolitikken.*
- *Socialt inkluderende fællesskaber i foreningslivet. Det ser vi som det diamentralt modsatte af eliteidrætten.*
- *Det vigtige arbejde med at modvirke udsathed, ensomhed og mistrivsel.*
- *at bevare Sct. Jørgensbadet. Det skal besluttes i 2025. Særligt skal det bevares, fordi det huser sårbare grupper, der nyder godt af det lille bassin.*

Perspektiver fra arbejdet i KIU

Arbejdet med lokale mødesteder kan der med fordel følges op på i en kommende byrådsperiode – i flere forskellige forvaltninger og foraer. Pt. (dec. 24) er RV i gang med en dialog med arbejdsgruppen under Sundheds- og omsorgsudvalget, som med forskeren Hilary Cottam i spidsen er i gang med en omkalfatring af hele området i forbindelse med byrådets vision 'Velfærd skaber vi sammen'.

Mangfoldighed

Lgbt+

I Radikale Venstre ønsker vi at markere, at Roskilde Kommune fortsat er et trygt sted for alle mennesker, herunder også de, der oplever sig som minoriteter. LGBT+ personer skal kunne føle sig trygge i vores kommune. Mennesker, der ikke passer ind i de snævre normer med sort/hvide køns kategorier skal føle, at de også hører til i Roskilde Kommune.

Vi har derfor sammen med Ø og F stillet forslag om en LGBT+ politik i Roskilde Kommune.

En LGBT+ politik er helt almindelig omsorg for de mindretal, der ikke lige passer ind i samfundets todimensionelle kassetænkning. Der er tale om små tiltag, der kan gøre en stor forskel for nogen, og som ikke generer andre. F.eks. at der forefindes kønsneutrale toiletter på offentlige steder.

Det handler også om, at børn i børnehaver og skoler ikke automatisk kategoriseres snævert efter kønsnormer, men kan vokse op med alle muligheder åbne, uafhængigt af køn.

I Radikale Venstre ønsker vi også at støtte op om andre tiltag, der kan underbygge Roskilde Kommune som et område, hvor alle mindretal kan føle sig trygge og frie på lige fod med alle andre. F.eks. vil vi støtte en Roskilde-pride, hvis interesserede melder sig til at arrangere en sådan.

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde får udarbejdet en LGBT+-politik*
- *at Roskilde fortsat signalerer at være en tryk kommune for alle minoriteter*
- *at etablere kønsneutral adgang til offentlige toiletter.*
- *at Roskilde får sin egen pride, hvis der er frivillige der vil arrangere. Mangfoldighed og stærke fællesskaber skal styrkes.*

Integrationsrådet

Her har vi i byrådsperiode 21-25 haft en plads i Integrationsrådet. Pladsen har været som suppleant, men da rådet har ønsket, at suppleanter deltog i alle møder, har det i praksis ofte betydet, at Radikale Venstres byrådsmedlem var en af de to politikere til stede. Her har været et godt samarbejde og blevet lyttet meget til de input, vi er kommet med.

Rådet har en ny sammensætning ift. tidligere bestående nu af professionelle repræsentanter – fx fra Sprogcenteret Clavis, fra erhvervslivet (Salling Group), fra Boligselskabet Sjælland, fra jobcenteret m.fl. samt lokalt valgte fra f.eks. Roskilde Kulturförening.

Efter en lidt tumultarisk start med kamp om formandspost mm., besluttede rådet efter et udviklingsseminar i januar 23' at arbejde på en ny måde. Det har medført en ny model med en opdeling i tre arbejdende udvalg inden for hhv.: 1) Fællesskaber, Kulturudveksling, Medborgerskab og Oplysning og 2) Uddannelse og Beskæftigelse og 3) Sprog

Det har fungeret rigtigt godt og har betydet et kvalificeret indhold i møderne, hvor vi har haft oplæg fra forvaltningen, og grupper af medlemmerne har udført konkrete initiativer hen ad vejen. Vi har også været til stede i fx Ringboparken til bydelsfest m.m.

Vi har derfor fået god indsigt i Roskildes integrationsarbejde på mange planer. Her skal fremhæves den stærke boligsociale indsats fra BoSj. Mfl. I fx Æblehaven, i de mange tiltag ift. modtagelse og integration af ukrainerne, i forsøget på at styrke indsatsen med dansk som andetsprog i folkeskolerne m.m.

Radikale har haft særlig fokus på, at Integrationsrådet skal høres og deres anbefalinger tages alvorligt i budgetprocesser m.m. rådet har høringsret, men har ofte oplevet ikke at blive reelt inddraget. Det er spild af gode ressourcer, da vi jo netop nu har et relativt professionaliseret råd, og det er et demokratisk spild, når man nu har et råd.

Desuden har vi rejst spørgsmålet om rådets placering under Beskæftigelses- og Socialudvalget. Vi mener, at rådet arbejder ift. både arbejde og fritid, og derfor bør det være hængt op på både BSU og KIU (Kultur og Idræt). Vi har arbejdet for, at alle flygtninge og indvandrere skal stilles lige ift. de tilbud der er fra kommunen. Fx sker der pt. En skelnen ml. ukrainerne og de andre grupper pga. lovgivningen.

Vi mener, at der skal være ressourcer og kompetencer til undervisning i dansk som andetsprog og anden faglig undervisning af tosprogede elever i Roskildes skoler.

Mest af alt er der tale om, at vi er det parti, der først og fremmest er gået i brechen for etniske minoritetsborgere og for Integrationsrådet på Byrådsmøder og i sager her. Det har vi vundet en stor goodwill på hos de grupper i Roskilde, der er i denne kategori.

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at Roskilde kommune aktivt signalerer, at alle borgere uanset etnisk, kulturel og sproglig baggrund føler sig anerkendt og værdsat og ikke mindst involveret.*
- *at Integrationsrådet som det demokratiske organ det er, skal styrkes og udnyttes positivt*

Muslimsk Gravplads – stor nok

Muslimske medborgere i Roskilde har i mange år ventet på at få egen muslimsk gravplads der svarer til det muslimske befolkningsgrundlag i Roskilde kommune. Vi kan som kommune ikke være bekendt at rende fra en mangeårig aftale om at blive prioriteret med en muslimsk gravplads af en egnet størrelse der er rentabel og matchende den muslimske befolkning i kommunen.

KV2025 – Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at muslimske medborgere får som lovet, en gravplads, der er stor nok til dels at kunne rumme muslimske borgere i området i mange år frem, dels kunne løbe økonomisk rundt som 'virksomhed' med gartnerservice.*

Glokalisering

Verden globalt eksisterer lokalt. Mange borgere med rødder i andre lande bor og arbejder i Roskilde kommune for en årrække, før og efter ophold i andre lande. Således er glokaliseringen en realitet i vores kommune og denne mangfoldighed skal anses som almindelig og skal medtænkes, når vi arbejder for inkluderende fællesskaber. I Roskilde har vi mange udenlandske medborgere (medarbejdere, studerende og forskere på vores uddannelsesinstitutioner og virksomheder). Det ønsker vi skal inspirere og berige kommunens kultur- og foreningsliv. Samtidig vil det skabe mulighed for disse udenlandske medborgere at danne netværk med Roskilde-borgere.

Vi ønsker at kortlægge, hvilke netværk der allerede findes for udenlandske medborgere, i samarbejde med foreninger, uddannelsesinstitutioner og virksomheder i kommunen, med henblik på at skabe endnu flere aktiviteter med internationalt udsyn.

Radikale Venstre ønsker at gøre Roskilde til en international by, forstået på den måde, at udenlandske medborgere føler sig velkommen og som en naturlig del af byens kulturliv.

Flersproglighed skal tilsvarende betragtes som almindeligt, og ressourcer til undervisning i dansk som andetsprog skal sikres at være til stede i folkeskole og ungdomsuddannelser.

Der bor fortsat borgere i Roskilde med flugtbaggrund fra såvel Ukraine som fra andre krigsramte lande. Vi vil arbejde for ligebehandling af disse borgere, når de møder kommunen. Kommunen skal ikke forskelsbehandle i mødet med borgere med flugtbaggrund.

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *At kortlægge internationale netværk og kulturbegivenheder i Roskilde Kommune.*
- *At understøtte og fremhæve Roskildes rolle som en international uddannelsesby*
- *At støtte op om allerede eksisterende internationale aktiviteter i kommunen, fx Roskilde Festival*

Unge og trivsel

Anbefalinger fra § 17.4 udvalget 'Alle Unge Skal Med'

I perioden 2021-25 har vi været med til at vedtage to såkaldte Signaturprogrammer: 'Sundhed for alle' og 'Alle Unge skal med'. De er begge blevet til såkaldte § 17.4 udvalg (borgerinddragende, midlertidige udvalg). Udvalget udløber med byrådsperioden i 2025. Der sker en række prøvehandlinger i løbet af perioden, og i slutningen af 2025 afleveres en række anbefalinger til videre arbejde med unge og trivsel i Roskilde. Radikale Venstre vil i kommende periode arbejde for unge og trivsel og være undersøgende på de anbefalinger, §17.4-udvalget kommer med i slutningen af 2025.

Topmøde om trivsel på INSP!

I november 2023 afholdtes Topmøde om trivsel på INSP! Her deltog repræsentanter fra INSP!, Headspace, SIND, Grønt Omstillingsforbund, Frivilligcentret og mange flere – 60 deltog i alt. Radikale Venstre og vores byrådsmedlem var værter med assistance fra sekretariatet på Borgen (Asger Hagelund og Magnus Dræby). Det gav anledning til viden om trivselsudfordringer, som vi ønsker at handle på i kommende valgperiode.

'Alle unge skal med' og 'sundhed for alle'

I perioden 2021-25 arbejdede dette §17,4 udvalg med fokus på, at alle unge skal med. Og de har frem til 2025 arbejdet for denne hensigt. Vi vil bruge tid på opmærksomhed og dialog ud fra de anbefalinger, som dette udvalg kommer med i slutningen af 2025.

Trivselstopmødet i 2023, arrangeret af Radikale Venstre, har vigtige konklusioner ift. hvordan man styrker trivsel i samfundet. Fortsat fokus på disse konklusioner vil understøtte vores politiske intentioner.

Dette indebærer også at støtte op om de institutioner, hvor børn og unge har deres daglige gang. Derfor vil Radikale Venstre arbejde for styrkelse af tryghed, trivsel og læring i skoler og daginstitutioner samt på ungdomsuddannelserne.

KV2025 - Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at støtte op om og implementere de konklusioner som udvalgene kommer med.*
- *at arbejde konstruktivt for at højne menneskers trivsel i samfundet generelt*
- *at styrke tillid, trivsel og læring i skoler og daginstitutioner samt i ungdomsuddannelserne.*

Børneløftet og vores politiske ståsted i Roskilde

Børnene er det dyrebareste, vi har. De er vores fælles fremtid. Derfor skal vi sikre, at alle børn vokser op med gode trygge rammer, hvor de kan udvikle sig til sunde mennesker i trivsel og balance. Vi skal sikre, at

vores demokratiske tænkning viderebringes til de næste generationer, og vi skal sørge for at socioøkonomiske forskelle i opvækst ikke sætter begrænsning for læring og udvikling. Kun på denne måde sikrer vi fremtidige generationers gode liv i vores demokratiske samfund.

For hver krone, der investeres, er der evidens for, at de er bedst givet ud til de yngste generationer. Derved får man mest ud af pengene. Alle børn har ret til gode opvækstvilkår, og det er på måden hvorpå man behandler de mest udsatte i et samfund, at man ser, hvilket samfund man har at gøre med.

Derfor skal særligt sårbare børn og unge understøttes i særlig grad. Når det så er sagt, så har vi heldigvis mange meget velfungerende børn, unge og familier. Forældrene har en vigtig rolle at spille i børns og unges liv, og deres ansvar skal understøttes, hvor der er behov.

Dannelsesopgaven for vores børn og unge

Aldrig har uddannelse til demokrati været vigtigere, og der er fortsat en yderst vigtig dannelsesopgave i hjemmet, daginstitutionerne, skolen, fritidslivet og vores foreningsliv.

Demokrati fordrer, at man kan finde ud af at samarbejde, at man kan tænke kreativt, at man kan forholde sig kritisk til verden, at man kan være problemløsende og i det hele taget være innovativ og nytænkende. Desuden skal man føle sig tryk nok til at kunne sige sin mening - også selv om man ikke altid møder et enigt flertal. Tryghed og tillid er altafgørende for trivsel, læring og demokrati.

At kunne mestre ovennævnte kompetencer er af afgørende betydning nu og i fremtiden. Ikke mindst, når vi tænker på den fortsat meget digitaliserede verden.

Demokrati kan ikke længere tages som en selvfølge. Derfor skal de fællesskabsskabende institutioner i vores kommune skabe rammer for udvikling af den demokratiske dannelse.

Vigtige byggesten for demokratisk dannelse ser Radikale Venstre fortsat som værende: Ligeværd, fantasi, stillingtagen, deltagelse, medansvar, frihed, folkestyre og åndsfrihed.

Vi vil arbejde for fællesskabende aktiviteter og ser gerne, at en demokratifestival bliver en årlig begivenhed for vores skoler og ungdomsuddannelser. At lære at tale i forsamlinger og lytte til det bedre argument, er essentielle kompetencer i et demokrati. Derfor hilser vi også i denne sammenhæng diskussioner med andre partier velkommen. Nysgerrighed er fundamentalt for læring, men også for at finde frem til det bedre argument.

Vi er tilhængere af gode læringsvilkår, hvor Kreativitet, Kollaboration, Kritisk tænkning, Kommunikation er centrale kompetencer. (21. century skills).

KV2025 – Forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- at skabelse af rammer for demokratisk dannelse i vores fællesskabende institutioner (skoler, daginstitutioner og ungdomsuddannelser) altid prioriteres højest.
- at der indføres en demokratifestival på uddannelsesområdet

0- 6 års-området - vores børn og vores daginstitutioner

I Radikale Venstre arbejder vi for, at tre ud af fire voksne er uddannede eller under uddannelse til pædagog/-pædagogiske assistenter. Det kræver en national prioritering. Radikale Venstre har derfor landspolitisk afsat 3 mia.kr til 11.000 flere pædagoger i landets daginstitutioner. Det svarer til 162 nye pædagoger her i Roskilde Kommune.

Vi vil gerne have flest muligt uddannede voksne i vores daginstitutioner, men vi er også klar over, at rekruttering kan være en udfordring i vores tid. Derfor er det vigtigt at gøre det attraktivt at arbejde som pædagog i Roskilde kommune. Vi ønsker at indføre forberedelsestid for pædagoger, hvilket kan medvirke til større kvalitet og trivsel.

Faldende børnetal er en realitet, og det vil udfordre økonomien, hvis institutioner bliver for små, idet det er ineffektivt i yderperioderne. Større enheder giver en større robusthed, idet det er lettere at allokere ressourcer derhen, hvor børnene er. Samtidig viser forskning på 0-6 års-området, at små miljøer er godt for trivslen, tillige med integrerede institutioner. Så vi skal håndtere et paradoks.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at store institutioner fastholdes, men sikres inddelt i små miljøer med mulighed for faglig sparring og samlet set flere kompetencer blandt medarbejderne.*
- *at gøre pædagogisk arbejde attraktivt ved at sikre god personalepolitik, ved fx at indføre forberedelsestid til pædagoger (3 timer ud af en 37 timers stilling). Det vil fastholde de dygtigste pædagoger, som søger et arbejde af høj kvalitet.*
- *at der er tilstrækkeligt antal praktikpladser til både pædagogiske assistenter og pædagoger i Roskildes institutioner.*

Folkeskolen

I den foregående byrådsperiode 2021-25 har Radikale Venstre været særligt optaget af at prioritere det almene skoleområde højere. Roskilde Kommune er gradvist gledet nedad på listen over, hvor mange penge, kommunen anvender pr. elev uden særlige behov. Det er en udvikling, som er farlig, hvis den fortsætter, idet den blot vil medføre behov for yderligere segregering af børn med særlige behov.

Samtidig er vi også optaget af, at børn der vitterlig har behov for særligt tilrettelagte undervisningsmiljøer, kan få det. Så vidt muligt bør dette ske i nær tilknytning til almenområdet, og ellers i mindst vidtgående tilbud.

Flere undersøgelser peger på, at elever trives bedre og oplever større motivation for læring, når de kan tage udgangspunkt i deres egen nysgerrighed og vidensbehov, samt har medbestemmelse. Derfor skal undervisningen i højere grad tage udgangspunkt i elevernes nysgerrighed og interesser, mens lærerne skal have mulighed for kompetenceudvikling også med henblik på problembaseret og anvendelsesorienteret undervisning.

Vi ønsker, at alle børn og unge gennemgår skole- og uddannelsesliv i et miljø, hvor de kan have tillid til hinanden i de nære relationer og tillid til, at de ansvarlige voksne omkring dem altid vil dem det godt- uanset om det er i relation til forælderen, pædagogen, læreren eller skolelederen.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at hver skole skal arbejde mere med autentiske anvendelsesorienterede projektforsøg på alle klassetrin og at personalet skal have mulighed for kompetenceudvikling i mere praksis- og virkelighedsnær didaktik*
- *at elevrådene får mere medindflydelse og medbestemmelse på aktiviteter og beslutninger i kommunen (21.århundredes skills)*
- *at Roskilde Kommune afsætter en pulje til elevrådene, så der er mulighed for at understøtte nye initiativer fra skolerne*
- *at Roskilde Kommune skal revitalisere et beslutningsdygtigt ungeråd, der har indflydelse på alle kommunens politikområder. (evt. § 17,4)*
- *at skabe rammer for fælles planlægning mhp. god undervisning*

Fritidslivet i SFO og Klub

Vi er i Radikale Venstre optaget af, hvordan vi får skabt aktivitet omkring foreningstanken, så børn og unge lærer at gøre noget for andre til glæde for flere end dem selv. Vi vil derfor bakke op om initiativer, hvor der finder samarbejde sted med foreningslivet mhp. styrkelse af frivillighed og fællesskaber.

Fritidspædagogikken har gennem de seneste 10 år været trængt, grundet store forandringer på skoleområdet. Vi ønsker at bakke op om at det særlige ved fritidspædagogikken genopdages og styrkes i vores fællesskabende institutioner.

KV2025 – forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *Et øget samarbejde på tværs af skole, SFO/klub og foreningsliv*
- *at det skal være nemt at oprette en forening samt skaffe et lokale.*
- *at fritidsklubberne forbliver selvstændige enheder og undgår at blive en del af skolerne. Derved kan vi lettere styrke og genopdage fritidspædagogikkens styrker.*

Trivsel

Radikale Venstre i Roskilde ønsker et øget fokus på at skabe forebyggende indsatser for børn, der mistrives i skolen, uanset om det er faglig eller social mistrivsel. Der findes i vores tid mange eksempler på udfordringer fra skolehverdagen, som kræver et øget fokus: Forebyggelse mod skolevægring blandt sårbare børn og unge, Højtbegavede børn, der underpræsterer, og som har behov for særlig opmærksomhed, ordblinde børn eller langsomme læsere, der opdages sent i skoleforløbet, nyankomne flersprogede børn,

der har dansksproglige og deraf faglige udfordringer, i et dansksproget læringsmiljø, Børn med indlæringsvanskeligheder, der mistrives etc.

Radikale Venstre i Roskilde bakker op om målsætningen vedrørende øget inklusion af elever med særlige behov i de almindelige klasser, så børnene oplever at blive en ligeværdig del af fællesskabet. Men det er vigtigt, at der følger ressourcer med.

Vi vil støtte op om fælles fagdage for at skabe mulighed for øget videndeling mellem medarbejdere lokalt på skolerne (medarbejdere fra PPR og Familieafdelingen samt skolens ressourcepersoner).

Desuden styrke muligheder for inddragelse af forældrene og etablering af støtteordninger, der sikrer, at forældrene er aktive omkring de forebyggende tiltag.

Jo flere elever med særlige behov, der bliver inkluderet i de almindelige klasser, desto flere penge skal der tilføres den enkelte skole.

KV2025 – forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at alle skoler har undervisningsmiljøer, der sikrer barnet mulighed for deltagelse i fællesskabet. Det kan ske gennem en sikring af flere voksne i den enkelte undervisningstime og øget brug af folkeskolelovens muligheder for holddannelse/co-teaching.*

Digitalisering og dannelse

Børn og unges digitale liv forandrer sig hurtigere end vi voksne kan følge med til. Trivselskommissionen er i starten af 2025 kommet med anbefalinger som der bør kigges nærmere på. Men det er også vigtigt ikke at fornægte realiteterne; at det digitale liv er kommet for at blive. Derfor må vores fællesskabende institutioner følge med og være i stand til at gribe og guide.

Mange oplever store frustrationer i brugen af AULA. Der mangler stringens ift. hvordan det bliver benyttet.

Det er forskelligt, hvor mange tilkøb man har lavet, og det kan opleves som en gigantisk rodebutik.

Brugen af AULA bør ensrettes ift. hvordan man kommunikerer med forældre, hvor meget, og hvordan man bruger det. Mange forældre oplever, at de ikke ved hvor de skal finde vigtige informationer.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at sikre at børn og unges adgang til læremidler og digitale kompetencer er helt up to date, At integrere nyeste forskning og viden i den eksisterende undervisning om valg af læremidler, herunder at videreuddanne personalet på kurser*
- *at sikre og tilrettelægge at alle børn i de ældste klasser bliver undervist i brugen af platforme inden for hverdagslivets kompetencer; Borger.dk, E-boks, Sundhed, Skat etc.*
- *at brug af digitale læremidler for læreren bliver et velovervejet valg, når opgaven byder det frem for en uovervejet selvfølge, der er den mindst tidskrævende didaktiske aktivitet.*

- *at Roskilde Kommune skal have en IT-politik, som fundament for, at alle skoler har en synlig progressions- og medieplan, der løbende opdateres og som er tilgængelig på deres hjemmeside, så man kan se, hvornår og hvordan, der arbejdes med udviklingen af børnenes digitale kompetencer.*
- *at skolebestyrelserne på alle skoler udarbejder/reviderer stramme principper for brug af AULA, så medarbejdere og familier frisættes i højere grad. Det vil frigøre tid til det gode liv.*
Slogan: 'Mindre tid med AULA, Mere tid med dine børn'

Kommunens ungdomsuddannelser

Radikale Venstre drømmer om Fælles campus – fælles kantine – fælles fester – alle skal have en hue.

Styrket overgang for elever, der har behov for en ekstra hånd i brobygningen.

Prioriteret samarbejde mellem personalet i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne og fælles didaktisk sprog. Desuden er der visse steder behov for drøftelser af børne- og ungesyn.

Brobygning til ungdomsuddannelserne

Uddannelsesreformen. Radikale Venstre er modstander af det øgede karakterkrav til visse uddannelser, og af afskaffelsen af 10. klasse.

Når det gælder overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse, er særligt unge nyankomne indvandrere, i en udsat position for at komme videre i uddannelse. Radikale Venstre ønsker at styrke disse unges mulighed for at komme videre i uddannelse. Det forudsætter gode brobygningsaktiviteter, som kan skabe viden om de mulige uddannelsesveje, der findes i det danske samfund. Såfremt det er muligt at gøre, ønsker vi at styrke muligheden for undervisning i dansk som andetsprog for ungdomsuddannelserne, så også denne gruppe af unge kan komme smidigt videre i uddannelse.

Bedre samarbejde med videregående uddannelser

Vi har i Roskilde kommune en del videregående uddannelser. Disse uddannelsesinstitutioner skal vi være bedre til at benytte til at udvikle Roskilde. Radikale Venstre i Roskilde ønsker et tæt samarbejde med DTU-Risø, Nationalt center for miljø og energi - AU og RUC. Roskilde kommune skal være bedre til at efterspørge de forskellige forskningsområder, der gavner byens miljø, trafik og teknologiske udvikling.

Kommunen skal også kunne udbyde problemstillinger til disse uddannelsesinstitutioner, og til ungdomsuddannelser og skoler, så de nuværende studerende og elever kan få muligheden for at arbejde med konkrete problemstillinger, der kan gavne kommunen.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- at kommunen i højere grad inddrager lokale forsknings- og uddannelsesmiljøer i analyse- og udviklingsfaser mhp. at kunne træffe de mest bæredygtige og klimavenlige beslutninger.
- Stærkere samarbejder med universiteterne, professionshøjskolen, erhvervsakademiet og ungdomsuddannelserne.

Ungepolitik og vilde forsøg

At Roskilde er en by med mange videregående uddannelser, bør kunne ses, mærkes og høres. Derfor bør byen have attraktive studentermiljøer. Vi kender det fra Gimle, men også andre steder i kommunen er der behov for gode mødesteder for studerende.

KV2025 - forslag

Radikale Venstre vil i den kommende byrådsperiode arbejde for:

- *at understøtte Roskildes unge- og studentermiljøer, herunder attraktive mødesteder*
- *at Ungeudvalget skal gøres mere synligt og tages mere med på råd, når politik vedrører de unge.*
- *fortsat udvikling af kommunens landdistrikter til gavn for alle aldersgrupper.*
- *at den gældende ungepolitik skal være ført ud i livet i næste valgperiode.*
- *at fastholde 10. klasse som et lokalt tilbud før ungdomsuddannelserne.*
- *at styrke det kreative indhold i 10. klasse a la en "kommunal efterskole"*

At blive ældre i Roskilde

Radikale Venstre vil anerkende 'ældrestyrken'. Mange ældre i begyndelsen af deres pensionsalder skal have rige muligheder for at gøre sig nyttige i samfundet gennem kulturlivet, som frivillige der kan gøre en forskel i det trængte velfærdssamfund, men det skal være som 'creme', ikke som en erstatning for de professionelle i daginstitutioner, skoler, klubber og plejehjem.

Kommunen skal derfor understøtte samskabelsesindsatser (f.eks. "cirkler"), hvor frivillige i mødet med professionelle omkring ældre borgere kan være aktivt bidragende til alles gavn.

Plejehjemmene skal fx have en mulighed for at etablere rickshaw-ordninger for ældre borgere med fx demens, så de af frivillige 'yngre ældre' kan blive kørt rundt på tur i byen. Det vil være til stor gensidig glæde for alle. Ordningen er kendt fra flere andre kommuner.

Demenskurser mv.

Ældre motion skal fortsat styrkes i alle dele af kommunen. Støtte til de mange foreningsdrevne tilbud, skal understøttes af kommunen.

Mange vil som pårørende opleve udfordringer med ældre borgeres sygdom. Der skal sættes midler af til at man også i fremtiden kan komme på pårørende-kurser for fx demens, kræft og andre udfordrende sygdomme.

Det kan medvirke til at ældre borgere kan blive længere i eget hjem, hvis der er gode kompetenceudviklingstilbud til pårørende, samt understøttelse af ordninger, der kan give pårørende mulighed for at være omkring deres ældre.

Væresteder i alle egne af kommunen

Som omtalt andetsteds i valgprogrammet, skal der sikres let adgang til væresteder i alle lokalområder i kommunen. Dette vil gavne ældre såvel som yngre borgere.

Plejeboliger også for minoritetsetniske ældre.

Ældre med minoritetsetnisk baggrund kan i mange tilfælde have særlig store udfordringer, når de kommer på et dansk-sproget plejehjem. Det kan være af stor værdi, at der er flersproglige medarbejdere på plejehjemmene. Hvis ikke det lader sig gøre, kan en frivilligt korps af yngre minoritetsetniske borgere med sprogfællesskab med de ældre hjælpe til at skabe social kontakt for de ældre. Det vil sikre trivsel for disse borgere også når de bliver plejegrævende.

KV2025 – Forslag

Radikale Venstre vil i kommende byrådsperiode arbejde for:

- *fortsat at understøtte ældrestyrken (de "yngre ældre") som frivillige til gavn for de "ældre ældre" borgere (cirkler)*
- *at sikre adgang til pårørendekurser som fx demenskurser,*
- *at styrke sundheden blandt ældre, gennem styrkelse af ældres idrætsmuligheder*
- *at udvikle gode lokale væresteder i alle egne af kommunen*
- *at minoritetsetniske borgere også kan opnå gode sociale relationer i en plejebolig.*